

สารนิพนธ์

เรื่อง การศึกษาความหมายของคำว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ) ผ่านแอนิเมชันเรื่อง
Violet Evergarden (2561)

โดย

นายคงกฤษ โพธิ์แจ่ม

รหัสนักศึกษา 620510409

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450 112 การศึกษาเอกเทศ

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2565 ลิขสิทธิ์ของอักษรศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่อสารนิพนธ์	การศึกษาความหมายของคำว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ) ผ่านแอนิเมชันเรื่อง Violet Evergarden (2561)
ชื่อผู้วิจัย	นายคงกฤษ โพธิ์แฉล้ม
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มุจรินทร์ อธิพิงษ์
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา	2565

บทคัดย่อ

การศึกษาความหมายของคำว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ) ผ่านแอนิเมชันเรื่อง Violet Evergarden (2561) มีวัตถุประสงค์เพื่อหาความหมายที่แท้จริงของคำว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ) ผ่านแอนิเมชันเรื่อง Violet Evergarden (2561) และสืบค้นรูปแบบความสัมพันธ์ที่หลากหลายของมนุษย์ที่สื่อสารด้วยคำว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ) โดยศึกษาผ่านแอนิเมชันเรื่อง Violet Evergarden (2561) และวิเคราะห์ผ่านเหตุการณ์ที่มีตัวละครพูดว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ)

ผลการศึกษาพบว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ) ในเรื่อง Violet Evergarden (2561) มีความหมายหลายความหมายในหลายมุมมองของตัวละคร คำพูดที่ตัวละครในเรื่องใช้สื่อสารเป็นคำพูดเดียวกัน แต่สามารถให้ความรู้สึกที่แตกต่างกัน และคนที่พูดสามารถเป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์แตกต่างกันได้

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์เรื่องการศึกษาความหมายของคำว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ) ผ่านแอนิเมชันเรื่อง Violet Evergarden (2561) เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา 450 112 การศึกษาเอกเทศ (Independent Study) ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2565

สารนิพนธ์ชิ้นนี้สามารถสำเร็จได้ด้วยดีเนื่องจากได้รับการกรุณาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มุจรินทร์ อธิธิพงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยที่คอยให้คำแนะนำและบอกแนวทางการแก้ไขในการทำวิจัยครั้งนี้ จนวิจัยเสร็จสมบูรณ์ และขอบคุณตัวเอง เพื่อน แม่ เพลง ที่ให้กำลังใจจนสามารถทำวิจัยจนสำเร็จได้

คงกฤษ โพธิ์แฉล้ม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแอนิเมชัน	4
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารของมนุษย์	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาด้านความรัก	14
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแสดงออกของมนุษย์	17
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบความสัมพันธ์ของมนุษย์	23
บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย	28
บทที่ 4 วิเคราะห์แอนิเมชันเรื่อง Violet Evergarden (2561)	30
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย	34
บรรณานุกรม	35
ประวัติผู้วิจัย	38
แบบโอเนลิสติทิสสารนิพนธ์	39

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การสื่อสาร คือ กระบวนการในการส่งผ่านหรือสื่อความหมายระหว่างบุคคล สังคมมนุษย์เป็นสังคมที่สมาชิกใช้ความสามารถของตนสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้โดยแสดงออกในรูปของความต้องการ ความปรารถนา ความรู้สึกนึกคิดความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ จากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่ง (วิรัช ภักดิ์ธนกุล, 2546) การสื่อสารมีองค์ประกอบของการสื่อสารคือ ผู้ส่งสาร ผู้รับสารและสาร การสื่อสารมี 2 รูปแบบ คือการสื่อสารเชิงวัจนะและการสื่อสารเชิงอวัจนะ การสื่อสารเชิงวัจนะคือภาษาพูดและภาษาเขียนที่เป็นถ้อยคำของมนุษย์ในแต่ละกลุ่ม สังคม หรือชาติ สร้างขึ้นโดยมีข้อตกลงร่วมกันว่าภาษาเหล่านั้นแทนมโนภาพของสิ่งต่าง ๆ ภาษาพูดจะใช้เสียงพูดเป็นถ้อยคำและภาษาเขียนจะใช้ตัวอักษรประสมเป็นถ้อยคำ (มัลลิกา คณานุรักษ์, 2547) การสื่อสารเชิงอวัจนะคือการสื่อสารโดยไม่ใช้การพูดเป็นถ้อยคำหรือการเขียน แต่เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความหมาย ความเข้าใจตรงกัน เช่น ภาษากาย ท่าทาง ภาษาใบ้

แอนิเมชันเรื่อง Violet Evergarden (2561) ผลงานจากบริษัทเกียวโตแอนิเมชัน จำกัด มีความโดดเด่นของงานภาพและการเคลื่อนไหวของแอนิเมชันที่มีลักษณะเฉพาะตัว Violet Evergarden (2561) เป็นผลงานที่ถูกดัดแปลงมาจากนวนิยายสั้น โดยคานะ อากาสึกิ (Kana Akatsuki, 暁佳奈 : -) และวาดภาพโดยอากิโกะ ทาคาเสะ (Akiko Takase, 高瀬 亜貴子 : -) ซึ่งได้รับรางวัลชนะเลิศ Kyoto Animation Awards ครั้งที่ 5 ในปี 2557 จัดงานโดยบริษัทเกียวโตแอนิเมชัน จำกัด และเข้าชิงรางวัล Crunchyroll Anime Awards ปี 2562 ทั้งหมด 6 สาขา ได้รับรางวัลชนะเลิศในสาขา Best Animation ในวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2562 จัดงานโดยเว็บไซต์ Crunchyroll (ข้าวแมวยักษ์, 2564) แอนิเมชันเรื่องนี้เป็นเรื่องราวของไวโอเล็ตที่ทิ้งชีวิตอยู่ในสนามรบ ใช้ชีวิตราวกับอาวุธที่ไร้ความรู้สึกในสนามรบ เธอไม่เข้าใจความรู้สึกของมนุษย์ และได้มีคนบอกกับเธอก่อนสงครามจะจบลงว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ) เมื่อสงครามจบลงเธอจึงตั้งใจจะค้นหาคำว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ) โดยการทำงานเป็นออตโตเมมโมรี่ดอลล์ (Auto Memory Dolls) ผู้ที่เขียนจดหมายเพื่อสื่อสารและส่งผ่านความรู้สึกแทนผู้คน

การบอกคำว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ) ในเรื่อง Violet Evergarden (2561) มีในหลายรูปแบบ ความสัมพันธ์และการแสดงออกที่แตกต่างกันที่ไวโอเล็ตได้พบจากการทำงานเป็นออตโตเมมโมรี่ดอลล์ (Auto Memory Dolls) ไวโอเล็ตได้เจอกับการสื่อสารคำว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ) มากมาย ทำให้ไวโอเล็ตเริ่มมีความเข้าใจความรู้สึกของมนุษย์มากขึ้นและเริ่มเข้าใจความหมายที่แท้จริง ดังนั้นข้าพเจ้าจึงสนใจที่จะศึกษาความหมายของคำว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ) ผ่านแอนิเมชันเรื่อง Violet Evergarden (2561) เพื่อวิเคราะห์การสื่อสารระหว่างบุคคลที่มีความสัมพันธ์แตกต่างกันแต่สามารถพูดคำว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ) เพื่อสื่อสารกันได้อย่างเข้าใจเหมือนกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อหาความหมายที่แท้จริงของคำว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ) ผ่านแอนิเมชันเรื่อง Violet Evergarden (2561) และสืบค้นรูปแบบความสัมพันธ์ที่หลากหลายของมนุษย์ที่สื่อสารด้วยคำว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เกิดความเข้าใจความสัมพันธ์ที่หลากหลายของมนุษย์

ขอบเขตการศึกษาวิจัย

การศึกษาความหมายของคำว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ) ผ่านแอนิเมชันเรื่อง Violet Evergarden (2561) ผู้ศึกษาได้จำกัดขอบเขตเรื่องไว้ที่ความหมายของคำว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ) ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ ของตัวละครในเรื่อง

วิธีการศึกษาวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสาร ข้อมูล บทความและข้อมูลจากเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ ของมนุษย์
2. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแอนิเมชันเรื่อง Violet Evergarden (2561)
3. นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์และเรียบเรียงในรูปแบบวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความหมายของคำว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ) ผ่านแอนิเมชันเรื่อง Violet Evergarden (2561) ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเกิดประโยชน์สูงสุด จึงศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถแบ่งได้ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแอนิเมชัน

1.1 ความหมายของคำว่าแอนิเมชัน

1.2 ประวัติความเป็นมาของแอนิเมชันในญี่ปุ่น

1.3 ประเภทของแอนิเมชัน

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารของมนุษย์

2.1 ความหมายของการสื่อสาร

2.2 ความสำคัญของการสื่อสาร

2.3 ประเภทของการสื่อสาร

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาด้านความรัก

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแสดงออกของมนุษย์

4.1 ความหมายของพฤติกรรม

4.2 ประเภทพฤติกรรมมนุษย์

4.3 องค์ประกอบของพฤติกรรมของมนุษย์

4.4 สิ่งที่กำหนดพฤติกรรมมนุษย์

5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบความสัมพันธ์ของมนุษย์

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแอนิเมชัน

1.1 ความหมายของคำว่าแอนิเมชัน

Paul Wells (2541) ได้ให้คำจำกัดความคำว่า แอนิเมชัน ไว้ใน Understanding animation สรุปใจความว่า คำว่า แอนิเมชัน (animation) รวมทั้งคำว่า animate และ animator มากจากรากศัพท์ละติน "animare" ซึ่งมีความหมายว่า ทำให้มีชีวิต ภาพยนตร์แอนิเมชันจึงหมายถึงการสร้างสรรคัลายเส้นและรูปทรงที่ไม่มีชีวิต ให้เคลื่อนไหวเกิดมีชีวิตขึ้นมาได้

วิธิตา กล่าวถึง แอนิเมชัน ไว้ใน animation คืออะไร? สรุปใจความว่า Animation หรือ ภาพเคลื่อนไหว หรือ ภาพการ์ตูนที่เคลื่อนไหวได้ คือการนำภาพนิ่งหลาย ๆ ภาพมาฉายต่อเนื่องกันด้วยความเร็วสูง ทำให้เกิดภาพลวงตาของการเคลื่อนไหวออกมา โดยปกติความเร็วของภาพเคลื่อนไหวจะฉายด้วยความเร็วที่ต่างกันขึ้นอยู่กับชนิดของการแสดงผล โดยถ้าฉายเป็นภาพยนตร์เมื่อสมัยก่อนจะฉายด้วยความเร็ว 16 เฟรม ต่อวินาที แต่ในปัจจุบันจะอยู่ที่ 24 เฟรมต่อวินาที แอนิเมชันส่วนใหญ่จะวาดขึ้นด้วยมือ แต่ปัจจุบันมีการนำคอมพิวเตอร์มาช่วยสร้างแอนิเมชันอย่างแพร่หลาย และกำเนิดออกมาหลากหลายประเภทตามรูปแบบนำไปใช้งานที่แตกต่างกัน

ปิยกุล เลาวัลย์ศิริ (2530) สรุปความหมายของแอนิเมชัน ไว้ใน การผลิตสิ่งพิมพ์ประเภทภาพยนตร์ สรุปใจความว่า ความหมายของแอนิเมชันคือ การสร้างสรรคัลายเส้นรูปทรงต่าง ๆ ให้เกิดการเคลื่อนไหวตามความคิดหรือจินตนาการ ได้สรุปหลักการและคุณสมบัติของภาพยนตร์แอนิเมชันเอาไว้ดังนี้

1. สามารถใช้จินตนาการได้อย่างไม่มีขอบเขต
2. สามารถอธิบายเรื่องที่ซับซ้อนและเข้าใจยากให้ง่ายขึ้น
3. ใช้อธิบายหรือแสดงความคิดเห็นที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมได้
4. ใช้อธิบายหรือเน้นส่วนสำคัญให้ชัดเจนและกระจ่างขึ้น

1.2 ประวัติความเป็นมาของแอนิเมชันในญี่ปุ่น

วิธิตา กล่าวถึง แอนิเมชันของญี่ปุ่น ไว้ใน animation คืออะไร? สรุปใจความว่า ญี่ปุ่นมีการพัฒนาแอนิเมชันที่มีประวัติศาสตร์มายาวนาน สันนิษฐานว่า เริ่มต้นประมาณปี พ.ศ. 2443 บนฟิล์มขนาด 35 ม.ม. เป็นแอนิเมชันสั้นเกี่ยวกับทหารเรือหนุ่มกำลังแสดงความเคารพใช้เฟรมทั้งหมด 50 เฟรม ส่วนเจ้าหญิงทิมะขาวเป็นแอนิเมชันเรื่องแรกของญี่ปุ่น สร้างในปี พ.ศ. 2460 จนมาถึงปี พ.ศ. 2501 แอนิเมชันเรื่องนางพญางูขาว (Hakujaden) เป็นแอนิเมชันเรื่องแรกที่เข้าฉายในโรงภาพยนตร์ทำให้แอนิเมชันญี่ปุ่นเริ่มมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

ปี 2505 Manga Calender การ์ตูนแอนิเมชันออกอากาศทางโทรทัศน์เป็นครั้งแรกของประเทศญี่ปุ่น

ปี 2506 เจ้าหนูปรมาณู(Astro Boy) การ์ตูนแอนิเมชันเรื่องแรกที่ดัดแปลงจากมังงะ (หนังสือการ์ตูน) โดยตรง และเป็นแอนิเมชันสีเรื่องแรกทั้งยังเป็นแอนิเมชันเรื่องแรกที่ได้ออกฉายในสหรัฐอเมริกา

- ปี 2509 แม่มน้อยแซลลี่ (Mahoutsukai Sally) การ์ตูนแอนิเมชันสำหรับเด็กผู้หญิงเรื่องแรก
- ปี 2510 Ribon no Kishi การ์ตูนแอนิเมชันเรื่องแรกที่ดัดแปลงมาจากการ์ตูนผู้หญิง (ต้นฉบับก็เป็นหนังสือการ์ตูนเด็กผู้หญิงเรื่องแรกของผู้หญิงด้วย)
- ปี 2512 1001 Night จัดว่าเป็นการ์ตูนแอนิเมชันเรื่องแรกที่เจาะกลุ่มผู้ชมที่เป็นผู้ใหญ่
- ปี 2515 Mazinga จุดกำเนิดของการ์ตูนแอนิเมชันแนว Super Robot
- ปี 2518 Uchuu Senkan Yamato เปิดศักราชการ์ตูนแอนิเมชันยุคอวกาศ จนมาถึง Mobile Suit Gundam ในปีเดียวกัน
- ปี 2524 ถือกำเนิดไอดอลครั้งแรกในวงการการ์ตูนแอนิเมชัน นั่นก็คือ ลามู จาก Urusei Yatsura
- ปี 2531 อากิระ การ์ตูนแอนิเมชันสร้างปรากฏการณ์ให้กับวงการแอนิเมชันทั่วโลก
- ปี 2538 ญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริการ่วมมือกันสร้าง Ghost in the Shell ขึ้นและการ์ตูนแอนิเมชันเรื่องนี้เป็นหนึ่งในแรงบันดาลใจในการสร้างหนัง The Matrix ที่โด่งดังในวงการภาพยนตร์
- ปี 2540 ฮายาโอะ มียาซากิ นำ Princess Mononoke ก้าวไปสู่ระดับอินเตอร์ และปี 2003 สามารถคว้ารางวัลออสการ์ครั้งที่ 75 สาขาแอนิเมชันยอดเยี่ยมจากเรื่อง Spirited Away รวมไปถึง Dragonball ของ อากิระ โทริยามะ ก็สร้างความนิยมไปทั่วโลกอีกด้วย

ชาวแมวยักษ์ (2564) กล่าวถึง ประวัติของแอนิเมชันญี่ปุ่น ไว้ใน Anime First Time รวมเรื่องราว “ครั้งแรก !” ของวงการอนิเมะญี่ปุ่น สรุปใจความว่า ประเทศญี่ปุ่นเริ่มผลิตภาพยนตร์แอนิเมชันในเชิงพาณิชย์ ตั้งแต่ปี 2460 แต่ภาพลักษณ์ในฐานะสื่อสำหรับเด็กของภาพยนตร์การ์ตูนทำให้การเผยแพร่ยังมีอยู่อย่างจำกัด และแผ่นดินไหวใหญ่ในที่ราบคันโตเมื่อ ปี 2466 ทำให้สตูดิโอและงานในยุคแรกเริ่มถูกทำลายไปเป็นจำนวนมาก การ์ตูนอนิเมะเรื่องยาวเรื่องแรก คือ โมโมทาโร่ อูมิโนะชินเปอิ หรือ โมโมทาโร่ ทหารเทพแห่งท้องทะเล ซึ่งถูกสร้างขึ้นโดยราชนาวิกจักรวรรดิญี่ปุ่น ในปี 2487 เพื่อใช้ในการโฆษณาชวนเชื่อในระหว่างสงคราม พอถึงยุคหลังสงครามความนิยมในภาพยนตร์แอนิเมชันก็ได้รับการฟื้นฟูเป็นลำดับ จนกระทั่งในปี 2503 นักสร้างแอนิเมชันอย่าง เทะซึกะ โอซามุ ได้บุกเบิกเทคนิคในการสร้างภาพยนตร์การ์ตูนในญี่ปุ่น โดยการศึกษาเลียนแบบเทคนิคของนักทำแอนิเมชันของดิสนีย์และคิดหาทางลดความยุ่งยากและค่าใช้จ่ายลง ผลงานของโอซามุได้รับความนิยมแพร่หลายไปนอกประเทศญี่ปุ่น และได้รับฉายาทั้งในอเมริกาและประเทศในยุโรปหลายเรื่อง พอถึงปลายปี 2513 ภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นได้พัฒนาลักษณะเฉพาะตัวขึ้นจนสามารถแบ่งแยกออกจากภาพยนตร์การ์ตูนของสหรัฐอเมริกาได้อย่างชัดเจน ในปี 2523 อนิเมะได้รับความนิยมกว้างขวางในญี่ปุ่น ทำให้ธุรกิจการสร้างอนิเมะเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว และในช่วงปี 2533 ถึงปี 2543 ชื่อเสียงของอนิเมะได้แพร่ขยายไปยังนอกประเทศญี่ปุ่น พร้อม ๆ กับการขยายตัวของตลาดอนิเมะนอกประเทศสำหรับคนที่ชื่นชอบ

1.3 ประเภทของแอนิเมชัน

ครูชัย กล่าวถึงประเภทของแอนิเมชัน ไว้ใน ตัดต่อวิดีโอกับครูชัย สรุปใจความว่า แอนิเมชันสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. การสร้างงานแอนิเมชันแบบดั้งเดิม (Traditional Animation หรือ Drawn Animation) เป็นกระบวนการที่ใช้สำหรับการสร้างภาพเคลื่อนไหวภาพยนตร์มากที่สุด เป็นการสร้างชิ้นงานแอนิเมชันด้วยภาพวาดซึ่งจะมีการวาดภาพลงบนกระดาษก่อน เพื่อสร้างภาพลวงตาของการเคลื่อนไหว แต่ละรูปวาดจะแตกต่างกันเล็กน้อย หลายพันภาพ และฉายภาพเหล่านั้นผ่านกล้องบันทึกภาพ หรือกล้องวิดีโอ การทำแอนิเมชันต้องอาศัยความสามารถทางศิลปะในการวาดภาพอย่างมาก จึงทำให้ต้องใช้เวลาในการผลิตนานและต้นทุนในการผลิตสูง

2. การสร้างแอนิเมชันแบบสต็อปโมชัน (Stop Motion หรือเรียกว่า Model Animation) เป็นการสร้างหุ่นจำลองขึ้นมาหรือใช้สิ่งของแล้วค่อย ๆ ขยับ พร้อมกับถ่ายภาพนั้นทีละภาพ ที่พบมากได้แก่ ภาพเคลื่อนไหวแบบหุ่นเชิด ภาพเคลื่อนไหวดินน้ำมัน ซึ่งวัสดุที่นิยมใช้มักจะเป็นดินน้ำมัน ปั้นเป็นรูปร่างต่างๆ โดยมีเส้นลวดเสมือนเป็นโครงกระดูกอยู่ภายในหุ่นที่ปั้นและทำให้สามารถนำมาใช้งานได้หลายครั้ง แอนิเมชันแบบนี้ต้องอาศัยเวลา ความอดทนและความสามารถมากต้องใช้ทักษะทางศิลปะการปั้น และการถ่ายภาพ ทั้งนี้เพราะหุ่นจำลอง หรือสิ่งของประกอบฉากนั้น หลายๆสิ่งมีการขยับหรือเคลื่อนไหวไปพร้อมๆ กัน ในหนึ่งภาพ ดังนั้นหากต้องการแสดงความสมจริงจำเป็นต้องอาศัยความละเอียดในการกำหนดการเคลื่อนไหว เพื่อที่จะสร้างภาพลวงตาของการเคลื่อนไหวแต่ละภาพ

3. การสร้างแอนิเมชันด้วยคอมพิวเตอร์ (Computer Animation) เป็นกระบวนการสร้างภาพเคลื่อนไหวโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ด้วยความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในปัจจุบันจึงมีโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ช่วยให้การทำแอนิเมชันง่ายขึ้น ทำให้ประหยัดเวลา และต้นทุนเป็นอย่างมาก โปรแกรมที่นิยมใช้ในการผลิตงานแอนิเมชันเช่น โปรแกรม Maya, Abode Flash, Lightwave, modo, Anime Studio และ 3D Studio Max เป็นต้น

Angkana saenkhati (2564) กล่าวถึงประเภทของอนิเมชัน ไว้ในมาทำความเข้าใจกับประเภทของอนิเมชันกัน! สรุปใจความว่า อนิเมชันสามารถแบ่งประเภทได้ดังนี้

1. แอนิเมชันแบบดั้งเดิม (Traditional animation)

การสร้างแอนิเมชันแบบดั้งเดิม เป็นการสร้างชิ้นงานขึ้นมาด้วยการวาด การระบายสีบนตัวละครและฉากลงบนแผ่นใส (Cel) หรือกระดาษ และนำมาเรียง/ลำดับการเคลื่อนไหว ขอตกตัวอย่างเป็นการ์ตูนดิสนีย์แบบดั้งเดิม

2. การถ่ายสต็อปโมชัน (Stop motion)

การถ่ายสต็อปโมชัน เป็นแอนิเมชันที่สร้างภาพด้วยการใช้ส่วนประกอบอื่นๆ ที่ไม่ใช่วิธีการวาดภาพบนแผ่นกระดาษ หรือบนแผ่นเซล (Cel) แต่วิธีการ Stop motion จะเป็นการสร้างส่วนประกอบและขยับรูปร่างท่าทางทีละนิด และใช้กล้องถ่ายไว้ทีละเฟรมเข้าไปเข้ามา จากนั้นนำภาพมาเรียกต่อกันเพื่อสร้างภาพเคลื่อนไหว โดยเทคนิคการถ่ายสต็อปโมชันมีหลากหลายวิธี เช่น

2.1 เคลย์แอนิเมชัน (Clay animation) คือการใช้หุ่นที่ทำการดินเหนียว ขี้ผึ้ง หรือวัสดุที่ใกล้เคียงมากขึ้นรูปจากโครงเหล็กที่สามารถตัดท่าทางได้ จากนั้นขยับเป็นท่าทางต่าง ๆ และเก็บภาพด้วยกล้อง ยกตัวอย่างภาพยนตร์แอนิเมชันที่ใช้การถ่ายทำแบบ Clay animation

2.2 Puppet Animation เป็นรูปแบบการทำที่คล้ายกับ Clay animation เพียงแต่ใช้หุ่นกระบอก ที่มีโครงกระดูกขยับไปมา และเปลี่ยนสีหน้าออกตามอารมณ์ ยกตัวอย่างแอนิเมชันที่ใช้ เช่น Coraline ,The nightmare before christmas, Missing Link และ Corpse Bride

2.3 คัตเอาต์แอนิเมชัน (Cutout animation) คือการใช้วัสดุที่มีลักษณะแบนไม่ว่าจะกระดาษหรือเศษผ้า และตัดเป็นรูปต่าง ๆ จากนั้นนำมาขยับปลายเก็บไว้ที่ละเฟรม แต่ในปัจจุบันจะใช้วิธีการสแกนลงคอมพิวเตอร์เพราะว่าง่ายกว่า

2.4 แอนิเมชันที่เล่นกับวัตถุอื่น ๆ (Object animation) คือการเลือกใช้วัสดุอื่น ๆ นำมาขยับและเก็บภาพทีละเฟรมจนเกิดภาพเคลื่อนไหว หรืออีกแบบคือ Pixelation เป็นรูปแบบของ Stop motion ที่ใช้คนจริงและสภาพแวดล้อมจริง ๆ ในการสร้างวิดีโอ

3. 2D animation

เป็นการสร้างแอนิเมชันที่ได้รับความนิยมอย่างมาก เนื่องจากมีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการผลิต แต่ลักษณะการสร้างจะคล้ายกับวิธีการของ Traditional animation เพียงแต่การขึ้นรูปและการขยับจะทำงานบนคอมพิวเตอร์ทั้งหมด ยกตัวอย่างโปรแกรมที่นิยมก็จะมี Flash, After Effects โดยรูปแบบของแอนิเมชันนี้จะใช้เวกเตอร์เป็นหลัก เรามักพบเห็นทั้งในการ์ตูน วิดีโอการตลาด โฆษณา สื่อการศึกษา วิดีโอ

4. 3D animation

แอนิเมชันนี้มีลักษณะที่แตกต่างจากแอนิเมชันอื่น ๆ เนื่องจาก 3D animation ต้องใช้ความเข้าใจในหลักการเคลื่อนไหวและองค์ประกอบต่าง ๆ ของตัวละคร ต้องทราบเทคนิคการจำลองสามมิติ การให้แสงและเงา การลงลายผิวภาพ การควบคุมการเคลื่อนไหวที่

5. Motion Capture หรือเรียกโดยย่อว่า MoCap

เป็นกระบวนการบันทึกการเคลื่อนไหวของวัตถุหรือบุคคล ใช้ในทางการทหาร บันเทิง กีฬา การแพทย์ และวิทยาการหุ่นยนต์ ส่วนในการสร้างภาพยนตร์และแอนิเมชันนั้น และการพัฒนาวิดีโอเกม หมายถึงการบันทึกการกระทำของนักแสดงที่เป็นมนุษย์ และการใช้ข้อมูลดังกล่าวเพื่อสร้างภาพเคลื่อนไหวให้กับโมเดลตัวละครดิจิทัล นอกจากนี้จะจับการเคลื่อนไหวของร่างกายแล้ว Motion Capture ยังสามารถจับการแสดงสีหน้า การแสดงอารมณ์ได้ด้วย และส่วนใหญ่จะถูกนำไปใช้การภาพยนตร์ แอนิเมชัน จนถึงเกมต่าง ๆ ยกตัวอย่างภาพยนตร์ที่ใช้เทคนิค Motion Capture เช่น Avenger ในตัวละคร ธานอส คนแสดงจริงและติดเครื่องมือสำหรับการสร้างตัวละครขึ้น และ Alita : Battle Angel ในเรื่องการจับสีหน้า การแสดงอารมณ์ต่าง ๆ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นสามารถสรุปความได้ว่า แอนิเมชันคือการนำเส้นรูปทรง ภาพวาด ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวโดยหลากหลายวิธีเช่น การถ่ายสต๊อปโมชัน (Stop motion) ซึ่งแอนิเมชันแต่ละแบบก็จะมี ความแตกต่างและความเฉพาะตัว ซึ่งนั่นคือเอกลักษณ์ของแอนิเมชัน

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารของมนุษย์

2.1 ความหมายของการสื่อสาร

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 (2542) ได้ให้ความหมายของการสื่อสารไว้ว่า “สื่อสาร คือการนำถ้อยคำ ข้อความ หรือหนังสือเป็นต้น ของฝ่ายหนึ่งส่งให้อีกฝ่ายหนึ่งโดยมีสื่อนำไป”

เสรี วงศ์มณฑา (2553) กล่าวถึง การสื่อสาร ไว้ในเอกสารประกอบการสอน ทฤษฎีการโน้มน้าวใจกับการนำไปประยุกต์ใช้ในงานประชาสัมพันธ์ใน E-learning สรุปใจความว่า การสื่อสารคือกระบวนการที่เกิดขึ้นเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร หรืออย่างน้อยที่สุดก็เพื่อผู้รับสารได้เข้าใจ เนื้อหาสาระที่ผู้ส่งสารต้องการจะสื่อ

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา (2542) กล่าวถึง ความหมายของการสื่อสารไว้ใน การสื่อสารรณรงค์เชิง ยุทธศาสตร์เพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมมนุษย์เน้นการเจาะจงกลุ่ม สรุปใจความว่า การสื่อสารเป็นการแลกเปลี่ยน ข่าวสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร โดยใช้สื่อหรือช่องทางต่าง ๆ เพื่อมุ่งหมายโน้มน้าวจิตใจให้เกิดผลในการ ให้เกิดการรับรู้หรือเปลี่ยนทัศนคติหรือให้เปลี่ยนพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง

นันทพร วงษ์เชษฐา (2565) กล่าวถึง นิยามของการสื่อสาร ไว้ในการสื่อสารทางการเมือง มิติตะวันตก สรุปใจความว่า คำว่าการสื่อสารหรือ communication มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า communicare หมายถึงการแบ่งปันหรืออยู่ในความสัมพันธ์กับ และเกี่ยวข้องกับคำว่า common (ร่วมกัน) Commune (สังคมเดียวกัน) และ Community (ประชาคม) การสื่อสารเป็นการกระทำในการอยู่ร่วมกัน

จากคำนิยามดังกล่าวสรุปได้ว่า การสื่อสารคือกระบวนการแลกเปลี่ยนสารโดยมีผู้รับสารและผู้ส่งสาร จะมีวิธีส่งสารและรับสารที่ขึ้นอยู่กับบุคคล

2.2 ความสำคัญของการสื่อสาร

Devito (2543) กล่าวถึง ความสำคัญของการสื่อสาร ไว้ใน Human communication สรุปใจความว่า การสื่อสารเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นกับมนุษย์อย่างมากการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจะเป็นตัวกำหนดและส่งผลให้การดำรงชีวิตของมนุษย์เกิดประสิทธิผลสูงสุดโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การสื่อสารมีความสำคัญต่อปัจเจกบุคคล มนุษย์เป็นสัตว์สังคมจึงมีความจำเป็นที่จะต้องสื่อสารเพื่อการดำรงชีวิต โดยแรงจูงใจก่อให้เกิดการสื่อสารระหว่างคนเรามีดังนี้

1.1 เพื่อการค้นพบและเรียนรู้ ได้เกิดเข้าใจตนเองและผู้อื่นมากขึ้น ได้แลกเปลี่ยนความรู้

1.2 เพื่อสร้างความสัมพันธ์ สื่อสารเพื่อสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นในสังคม และทำให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสงบสุข

1.3 เพื่อโน้มน้าวใจ เพื่อให้ผู้อื่นที่มีความคิด ทัศนคติหรือพฤติกรรมที่ต่างจากตนเองมีความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกับตน

1.4 เพื่อความเพลิดเพลิน เป็นสิ่งที่ทำเพื่อลดความตึงเครียด สร้างความบันเทิง ทำให้เกิดความสบายใจในการดำรงชีวิตต่อไป

2. การสื่อสารมีความสำคัญต่อสังคม มนุษย์ใช้การสื่อสารเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดวัฒนธรรมและกระบวนการการขัดเกลาทางสังคมเพื่อให้สังคมเกิดขึ้นและอยู่ได้ สามารถจำแนกความสำคัญต่อสังคมได้ 6 ประเภทดังนี้

- 2.1 ด้านข่าวสาร เป็นการรวบรวมข้อเท็จจริงและความคิดเห็นเพื่อกระจายข้อมูลเพื่อให้คนในสังคมทราบถึงความเป็นไปของสถานการณ์
- 2.2 ด้านการอยู่ร่วมกัน เป็นการสร้างสมความรู้ ความคิดร่วมกัน ซึ่งจะเป็นแนวคิดที่ว่าควรปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม
- 2.3 ด้านแรงผลักดัน เป็นการส่งเสริมทำให้ผู้คนในสังคมรู้สึกมีบทบาทหน้าที่ที่จะสามารถทำให้สังคมเป็นสังคมที่ดี
- 2.4 ด้านการอภิปราย เป็นการให้ข้อมูลเพื่อให้เห็นปัญหาชัดเจน จึงนำไปสู่การร่วมมือกันแก้ไขปัญหาร่วมกัน
- 2.5 ด้านการศึกษา เป็นการกระจายความรู้ความเข้าใจเพื่อพัฒนาระดับสติปัญญา เพื่อเสริมสร้างทักษะ ตลอดจนการถ่ายทอดมรดกทางสังคม
- 2.6 ด้านความสามัคคี เพื่อให้เกิดความเข้าใจความคิดที่มีหลากหลายในสังคม

นันทพร วงษ์เชษฐา (2565) กล่าวถึง ความสำคัญของการสื่อสาร ไว้ในการสื่อสารทางการเมือง มิติตะวันตก สรุปใจความว่า มนุษย์ทำการสื่อสารเนื่องจากการสื่อสารจำเป็นและความสำคัญ ดังนี้

1. พัฒนาหรือรักษาความเป็นตัวตน ผ่านปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่น เราคือใครมีความสามารถด้านใด และคนอื่นมีปฏิริยาต่อพฤติกรรมของเราอย่างไร
2. สนองความต้องการทางสังคม ตามธรรมชาติของความเป็นสัตว์สังคมของมนุษย์ ที่ต้องติดต่อสื่อสารระหว่างกันและกัน
3. พัฒนาและธำรงรักษาความสัมพันธ์ โดยที่การสื่อสารไม่ได้หมายความเพียงการแลกเปลี่ยนสารระหว่างกันเท่านั้น แต่ยังหมายถึงการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างผู้สื่อสาร ไม่ว่าจะเป็ความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งขึ้นหยุดนิ่งหรือเล็กราก็ตาม
4. แลกเปลี่ยนข้อมูล แม้ว่ามนุษย์สามารถรับรู้ข้อมูลจากหลายแหล่ง เช่น การสังเกตการอ่านหรือผ่านสื่อ แต่การรับรู้ที่ดีที่สุดคือการสื่อสารระหว่างกันและกันโดยตรง ทั้งแบบซึ่งหน้าหรือแบบผ่านสื่อ เช่น โทรศัพท์ อีเมล ส่งข้อความสั้นหรือผ่านสื่อสังคม
5. สร้างอิทธิพลเหนือผู้อื่น จากการที่ผู้ส่งสารพยายามโน้มน้าวใจให้ผู้รับสารคล้อยตามข้อเสนอของตน ซึ่งเป็นการสื่อสารที่อาจส่งผลต่อความเชื่อทัศนคติหรือพฤติกรรมแก่ผู้รับสาร

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2544) กล่าวถึง ความสำคัญของการสื่อสาร ไว้ในสื่อสารกับการเมือง สรุปใจความว่า ความสำคัญของการสื่อสารสามารถแบ่งได้ดังนี้

1. ช่วยให้บุคคลเข้าใจในความหมายที่ตรงกัน ขจัดความขัดแย้งที่อาจมาจากการไม่ได้แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน หรือเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ไม่เพียงพอต่อการทำความเข้าใจระหว่างกัน
2. เชื่อมโยงส่วนต่างๆในแง่กายภาพและสร้างความสัมพันธ์จากการ เชื่อมโยงในความคิดด้วยการสื่อสารช่วยให้มนุษย์และสังคมมีความเป็นกลุ่มและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

3. เชื่อมโยงและสัมพันธ์ ในข้อ 1 และ 2 ทำให้ข้อมูลข่าวสารจากการรับส่งสารสามารถไหลเวียนไปตามช่องทางการสื่อสาร เพื่อเชื่อมโยงและผูกพันสมาชิกที่ประกอบขึ้นจากความสัมพันธ์ดังกล่าว

4. การไหลเวียนของข่าวสารทั้งรับและส่งช่วยให้ระบบข่าวสารสมดุลอยู่เสมอ หากข่าวสารที่ไหลเวียนไปมามีปริมาณข้อมูลข่าวสารไม่ว่าน้อยเกินไปหรือมากเกินไป รวมทั้งคุณภาพของข้อมูลที่ขาดความครบถ้วน ย่อมทำให้ระบบการสื่อสารไม่สมดุลและทำให้ระบบสื่อสารสูญเสียเสถียรภาพได้

5. ระบบการสื่อสารในแง่การรับส่งข้อมูลข่าวสาร รวมไปถึงปฏิกิริยาตอบกลับที่เกิดจากการสื่อสาร มีส่วนให้การสื่อสารเปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่และประสาทที่หล่อเลี้ยงกลุ่มคนสังคมโดยเฉพาะประเทศชาติ เพราะทำให้ผู้ส่งสาร เช่น รัฐบาลหรือนักการเมืองสามารถนำนโยบายไปปฏิบัติ เพื่อสนองต่อความต้องการและแรงสนับสนุนหรือต่อต้านจากประชาชนในสังคมได้

6. จากการที่การสื่อสารเป็นส่วนหนึ่งของระบบมหภาคหรืออนุระบบของระบบใหญ่ ดังนั้นอนุระบบการสื่อสารจึงอาจช่วยส่งเสริมและสนับสนุนอนุระบบอื่น ๆ เช่น การเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมเพื่อช่วยให้ผู้ห่างไกลของระบบใหญ่สามารถดำเนินไปได้อย่างสอดคล้องกัน

7. การสื่อสารเป็นเครื่องมือสำหรับมนุษย์ในการถ่ายทอดวัฒนธรรมระหว่างปัจเจกบุคคลสังคมประเทศตลอดจนวัฒนธรรมจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่งทำให้มนุษย์สามารถรักษาวัฒนธรรมของสังคมตนได้

2.3 ประเภทของการสื่อสาร

ภากิตติ์ ตรีสกุล, วิภาณี แม้นอินทร์, และเรวดี ไวยวาสนา (2563) กล่าวถึงประเภทของการสื่อสารไว้ใน หลักนิเทศศาสตร์ สรุปใจความว่า ประเภทของการสื่อสารโดยอาศัยเกณฑ์ 3 เกณฑ์ดังนี้

1. การแบ่งประเภทโดยใช้จำนวนผู้สื่อสารเป็นเกณฑ์

การแบ่งประเภทของการสื่อสารโดยอาศัยจำนวนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสื่อสารเป็นเกณฑ์นั้นสามารถแบ่งการสื่อสารได้ 9 ประเภท ดังนี้

1.1 การสื่อสารภายในบุคคล (Intrapersonal communication) หมายถึงการสื่อสารซึ่งเกิดขึ้นบุคคลคนเดียวโดยบุคคลนั้นจะเป็นทั้งผู้รับสารและผู้ส่งสารทั้งนี้โดยมีระบบประสาทส่วนกลางทำหน้าที่ควบคุมการสื่อสารและทำให้เกิดการสื่อสารขึ้นการสื่อสารภายในบุคคลนี้ รวมไปถึงความคิด อารมณ์และการรับรู้ที่บุคคลนั้นมีต่อตนเองและบุคคลอื่น

1.2 การสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal communication) หมายถึง การสื่อสารที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลสองคนการสื่อสารประเภทนี้มีลักษณะเฉพาะคือเป็นการสื่อสารแบบเห็นหน้ากัน สามารถแลกเปลี่ยนสารได้โดยตรงความเป็นส่วนตัวและไม่เป็นทางการ

1.3 การสื่อสารกลุ่มเล็ก (Small group communication) หมายถึง การสื่อสารระหว่างบุคคลตั้งแต่ 3 ถึง 12 คน ซึ่งรวมตัวกันเพื่อวัตถุประสงค์บางอย่าง ตัวอย่างของกลุ่มลักษณะดังกล่าว ได้แก่ กลุ่มนักศึกษาซึ่งรวมกันเพื่อทำรายงาน ทีมงาน คณะกรรมการบริษัท หรือแม้กระทั่งครอบครัวก็จัดเป็นกลุ่มขนาดเล็กได้เช่นกัน

1.4 การสื่อสารกลุ่มใหญ่ (Large group communication) หมายถึง การสื่อสารระหว่างบุคคลตั้งแต่ 12 คนขึ้นไปมีลักษณะเป็นทางการมากกว่ากลุ่มขนาดเล็กและเนื่องจากการสื่อสารประเภทนี้มีบุคคลที่เกี่ยวข้องในการสื่อสารจำนวนมาก ดังนั้นโอกาสในการสื่อสารโดยตรงแบบตัวต่อตัวจึงเกิดขึ้นได้ยาก ตัวอย่างของการสื่อสารประเภทนี้ได้แก่ การอภิปรายในห้องประชุม หรือการสอนนักศึกษาในกลุ่มใหญ่ เป็นต้น

1.5 การสื่อสารในที่สาธารณะ (Public communication) หมายถึง การสื่อสารซึ่งผู้ส่งสารคนหนึ่งส่งสารไปยังผู้รับสารจำนวนมากซึ่งมารวมอยู่ในที่เดียวกันหรือใกล้เคียงกันการสื่อสารลักษณะนี้แตกต่างจากการสื่อสารกลุ่มใหญ่ตรงที่มีลักษณะเป็นทางการมากกว่า ผู้ส่งสารต้องเตรียมตัวก่อนการสื่อสาร ในแง่ของการกำหนดวัตถุประสงค์ในการสื่อสารและสารให้สอดคล้องกับผู้รับสาร และสถานการณ์แวดล้อม ระยะห่างระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารจะมีมากกว่า

1.6 การสื่อสารในองค์กร (Organizational communication) หมายถึง การสื่อสารรูปแบบต่างๆ ซึ่งเกิดขึ้นในบริบทขององค์กร การสื่อสารประเภทนี้มีบทบาทสำคัญต่อองค์กรหลายประการ เช่น แสดงให้เห็นถึงวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายขององค์กร ใช้ในการอธิบายโครงสร้างการบริหาร บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกในองค์กร ใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ ใช้สำหรับสร้างเครือข่ายข้อมูลข่าวสารภายในและภายนอกองค์กร และใช้ในการเสริมสร้างวัฒนธรรมและบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อความสำเร็จก้าวหน้าขององค์กร

1.7 การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม (Intercultural communication) หมายถึง การสื่อสารซึ่งผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความแตกต่างกันทางวัฒนธรรม จนอาจเป็นเหตุให้เกิดปัญหาหรืออุปสรรคบางประการในการสร้างความเข้าใจระหว่างกันขณะสื่อสาร

1.8 การสื่อสารมวลชน (Mass communication) หมายถึง กระบวนการซึ่งองค์กรที่มีโครงสร้างการทำงานที่ซับซ้อนอาศัยเครื่องมือหนึ่งหรือมากกว่าหนึ่งชนิดในการผลิตและส่งข่าวสารซึ่งมีความเป็นสาธารณะไปยังกลุ่มผู้รับสารจำนวนมากซึ่งมีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ และอาศัยกระจัดกระจายในพื้นที่ต่าง ๆ

1.9 การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ (Computer-mediated communication/ Virtual communication) หมายถึง การสื่อสารซึ่งเกิดจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในการนำการสื่อสารโทรคมนาคมมาผสมผสานกับระบบคอมพิวเตอร์จึงเกิดเครือข่ายการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพสูงในรูปแบบของ “เครือข่ายอัจฉริยะ (intelligent network)” ซึ่งมีได้เป็นเพียงเทคโนโลยี แต่ถือเป็นแหล่งทรัพยากรสารสนเทศที่สำคัญยิ่ง เครือข่ายการสื่อสารดังกล่าวส่งผลต่อการสื่อสารทั้งในแง่ความสะดวกความรวดเร็ว และปริมาณข้อมูลข่าวสารที่สื่อสารระหว่างกัน ตัวอย่างการสื่อสารประเภทนี้ได้แก่ การสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (internet) การส่งไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) การประชุมทางไกล

(teleconferencing) และการทำงานทางไกล (telecommuting/telework) ซึ่งหมายถึงการทำงานนอกสถานที่ทำงานโดยติดต่อผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

2. การแบ่งประเภทโดยใช้ภาษาเป็นเกณฑ์

การจำแนกประเภทของการสื่อสารโดยใช้ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารเป็นเกณฑ์นั้นเป็นการจำแนกประเภทของการสื่อสารโดยคำนึงถึงสัญลักษณ์ (symbol) หรือรหัส (code) ที่ใช้ในการสื่อสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารเป็นหลัก ดังนั้นจึงแบ่งประเภทของการสื่อสารได้ 2 ประเภท ดังนี้

2.1 การสื่อสารโดยใช้วจนภาษา (Verbal communication) หมายถึง การสื่อสารซึ่งผู้ส่งสารใช้ภาษาพูดหรือภาษาเขียนเป็นสัญลักษณ์หรือรหัสแทนความหมายที่ต้องการสื่อสารไปยังผู้รับสาร

2.2 การสื่อสารโดยใช้อวจนภาษา (Nonverbal communication) หมายถึงการสื่อสารซึ่งผู้ส่งสารใช้สัญลักษณ์ หรือรหัสประเภทอื่นซึ่งไม่ใช่ภาษาพูด หรือ ภาษาเขียนแทนความหมายที่ต้องการสื่อสารไปยังผู้รับสาร สัญลักษณ์หรือรหัสซึ่งถือเป็นอวจนภาษา ได้แก่

2.2.1 ภาษาท่าทางหรือการเคลื่อนไหวทางกาย (Kinesics: Behavior or body movement) ได้แก่ ท่าทาง การเคลื่อนไหวของร่างกาย การแสดงสีหน้า การมอง หรือการเคลื่อนไหวทางสายตา เป็นต้น

2.2.2 ปริภาษา (Paralanguage) หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นควบคู่หรือพร้อมกันกับภาษาพูดและภาษาเขียน เช่น ระดับเสียง ความดัง ความเร็ว และน้ำเสียงในภาษาพูดการเว้นวรรคตอน และขนาดตัวอักษรในภาษาเขียน ฯลฯ ซึ่งจะช่วยให้ผู้รับสารเข้าใจความหมายของสารได้ชัดเจนขึ้น

2.2.3 การแสดงออกหรือการแสดงตน (Self-presentation) ได้แก่ การแต่งกายการทรงตัว หรืออิริยาบถของร่างกาย การสัมผัส การให้ความสำคัญเรื่องเวลา เป็นต้น

2.2.4 สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ (Physical environment) ได้แก่ ระยะห่างระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ความสว่าง อุณหภูมิ สี กลิ่น ฯลฯ ซึ่งมีส่วนสำคัญในการรับรู้และการแปลความหมายของสาร

3. การแบ่งประเภทโดยใช้การเห็นหน้าระหว่างคู่สื่อสารเป็นเกณฑ์

การเห็นหน้าหรือการเผชิญหน้าระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารนั้นมีผลต่อการแสดงปฏิกิริยาตอบกลับระหว่างคู่สื่อสาร ดังนั้นการแบ่งประเภทของการสื่อสารโดยอาศัยเกณฑ์การเห็นหน้าของคู่สื่อสารนั้นจะช่วยให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาเรื่องปฏิกิริยาตอบกลับและผลของการสื่อสารการจำแนกโดยใช้เกณฑ์ดังกล่าวจะแบ่งการสื่อสารได้ 2 ประเภท ดังนี้

3.1 การสื่อสารแบบเห็นหน้าหรือเผชิญหน้า (Face-to-face communication) หมายถึง การสื่อสารซึ่งผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถเห็นหน้าและเห็นปฏิกิริยาของกันและกันในขณะสื่อสารทำให้คู่สื่อสารสามารถปรับพฤติกรรม รูปแบบหรือวิธีการในการสื่อสาร รวมทั้งสารให้เหมาะสมกับผู้รับสารและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนั้นได้

3.2 การสื่อสารแบบไม่เห็นหน้าหรือการสื่อสารโดยผ่านสื่อ (Interposed communication) หมายถึง การสื่อสารซึ่งผู้ส่งสารและผู้รับสารไม่สามารถเห็นหน้ากันระหว่างการสื่อสาร เนื่องจากระยะทาง สถานที่ หรือเป็นการสื่อสารที่ต้องอาศัยสื่อประเภทต่าง ๆ เป็นตัวกลางในการสื่อสาร เช่น การสื่อสารผ่านโทรศัพท์ หรือการเขียนจดหมาย เป็นต้น การสื่อสารลักษณะนี้ทำให้คู่สื่อสารมีข้อจำกัดในการรับทราบปฏิกิริยาตอบกลับของกันและกัน ดังนั้นอวัจนภาษาจะมีบทบาทสำคัญในการรับรู้และการแปลความหมายรวมทั้งการแสดงและการรับรู้ปฏิกิริยาตอบกลับระหว่างกัน

แม้ว่าการสื่อสารสามารถแบ่งออกได้หลายประเภทแบบข้างต้น แต่ทุกประเภทยังคงมีความคาบเกี่ยวกันระหว่างการสื่อสารประเภทอื่น ๆ จึงไม่สามารถเป็นเด็ดขาดได้ สุดท้ายทุกประเภทก็มีจุดมุ่งหมายพื้นฐานร่วมกันคือการสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจร่วมกันนั่นเอง

Baanaor กล่าวถึงประเภทของการสื่อสาร ไว้ใน Public relation สรุปใจความว่า ประเภทของการสื่อสารสามารถจำแนกประเภทได้หลายลักษณะ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าจะใช้อะไรเป็นเกณฑ์ในการจำแนก ในที่นี้จะแสดงการจำแนกประเภทของการสื่อสาร โดยอาศัยเกณฑ์ในการจำแนกที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. จำแนกตามกระบวนการหรือการไหลของข่าวสาร

1.1 การสื่อสารทางเดียว (One-Way Communication) คือการสื่อสารที่ข่าวสารจะถูกส่งจากผู้ส่งไปยังผู้รับในทิศทางเดียว โดยไม่มีการตอบโต้กลับจากฝ่ายผู้รับ เช่น การสื่อสารผ่านสื่อ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ การออกคำสั่งหรือมอบหมายงานโดย ฝ่ายผู้รับไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ซึ่งผู้รับอาจไม่เข้าใจข่าวสาร หรือเข้าใจไม่ถูกต้องตามเจตนาของผู้ส่งและทางฝ่ายผู้ส่งเมื่อไม่ทราบปฏิกิริยาของผู้รับจึงไม่อาจปรับการสื่อสารให้เหมาะสมได้ การสื่อสารแบบนี้สามารถทำได้รวดเร็วจึงเหมาะสำหรับการสื่อสารในเรื่องที่เข้าใจง่าย ในสถานการณ์ของการสื่อสารบางอย่าง มีความจำเป็นต้องใช้การสื่อสารทางเดียว แม้ว่าเรื่องราวที่สื่อสารจะมีความซับซ้อนก็ตาม เช่น กรณีผู้รับและผู้ส่งไม่อาจพบปะ หรือติดต่อสื่อสารกันได้โดยตรง การสื่อสารแบบกลุ่มใหญ่ และการสื่อสารมวลชนซึ่งไม่อาจทราบผู้รับที่แน่นอน

1.2 การสื่อสารสองทาง (Two-way Communication) คือการสื่อสารที่มีการส่งข่าวสารตอบกลับไปมาระหว่างผู้สื่อสาร ดังนั้นผู้สื่อสารแต่ละฝ่ายจึงเป็นทั้งผู้ส่งและผู้รับในขณะเดียวกัน ผู้สื่อสารมีโอกาสทราบปฏิกิริยาตอบสนองระหว่างกัน ทำให้ทราบผลของการสื่อสารว่าบรรลุจุดประสงค์หรือไม่ และช่วยให้สามารถปรับพฤติกรรมในการสื่อสารให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ตัวอย่างการสื่อสารแบบสองทาง เช่น การพบปะพูดคุยกัน การพูดโทรศัพท์ การออกคำสั่งหรือมอบหมายงานโดยฝ่ายรับมีโอกาสแสดงความคิดเห็น การสื่อสารแบบนี้จึงมีโอกาสประสบความสำเร็จได้มากกว่า แต่ถ้าเรื่องราวที่จะสื่อสารเป็นเรื่องง่าย อาจทำให้เสียเวลาโดยไม่จำเป็น

2. จำแนกตามภาษาสัญลักษณ์ที่แสดงออก

2.1 การสื่อสารเชิงวัจนะ (Verbal Communication) หมายถึงการสื่อสารด้วยการใช้ภาษาพูด หรือเขียนเป็นคำพูด ในการสื่อสาร

2.2 การสื่อสารเชิงอวัจนะ (Non-Verbal Communication) หมายถึงการสื่อสารโดยใช้รหัสสัญญาณอย่างอื่น เช่น ภาษาท่าทาง การแสดงออกทางใบหน้า สายตา ตลอดจนถึงน้ำเสียง ระดับเสียง ความเร็วในการพูด เป็นต้น

3. จำแนกตามจำนวนผู้สื่อสาร

กิจกรรมต่างๆ ของบุคคลและสังคม ถือว่าเป็นผลมาจากการสื่อสารทั้งสิ้น ดังนั้นการสื่อสารจึงมีขอบข่ายครอบคลุมลักษณะการสื่อสารของมนุษย์ 3 ลักษณะ ดังนี้

3.1 การสื่อสารส่วนบุคคล (Intrapersonal Communication)

3.2 การสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Communication)

3.3 การสื่อสารมวลชน (Mass Communication)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นสามารถสรุปความได้ว่า การสื่อสารคือการแสดงออกในสิ่งที่มีความหมายตรงกันและเข้าใจกัน ทั้งแบบใช้ภาษาพูดหรือไม่ใช้ภาษาพูด แต่การสื่อสารคือการทำให้เข้าใจตรงกัน

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาด้านความรัก

ทิพาวรรณ บุรณสิน, ฝนฟ้า ปราโมช ณ อุษยยา, ฐิติภิมณต์ สัทธินทรีย์, วาณิ อุดมศร (2558) กล่าวถึงจิตวิทยาความรักไว้ใน นิยามรัก2015 สรุปใจความว่า ความรักเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญมากในชีวิตตั้งแต่เกิดเติบโต และจนกระทั่งตายจากไปเป็นเรื่องธรรมชาติที่ควรคู่กับมวลมนุษยชาติตราบนานเท่านาน นักวิทยาศาสตร์สามารถอธิบายปรากฏการณ์แห่งรักด้วย “ทฤษฎีแห่งการเรียนรู้” (Learning Theory) กล่าวคือ มนุษย์ทุกคนล้วนมีความสามารถในการเรียนรู้ โดยทักษะการเรียนรู้เกิดขึ้นจากการสังเกตการเปลี่ยนแปลงของทุกสรรพสิ่งรอบตัวเรา เช่น เด็กเล็กกำลังเอื้อมมือไปสัมผัสกับกาน้ำร้อน เขาจะยังไม่รู้ว่าสิ่งที่อยู่ตรงหน้ามีความร้อนและอันตรายเพียงใดจนกระทั่งเมื่อได้ยินเสียงแม่ร้องบอกให้หยุด หรือ เมื่อเอามือเข้าไปใกล้สัมผัสได้ถึงไอร้อนแล้วรู้สึกเจ็บ ไม่สบายเด็กก็จะเกิดการเรียนรู้ จดจำ ความรู้สึกกลัวเสียใจ เกิดการเรียนรู้ที่จะไม่เข้าใกล้สิ่งนั้นเช่นเดียวกัน กับ “ความรัก” เป็นอารมณ์และความรู้สึกที่สลับซับซ้อนที่เกิดจากประสบการณ์การเรียนรู้ในอดีตที่ทั้งสุขเศร้า ยินดี เสียใจ คาดหวัง ผูกพัน อภัยและปล่อยวาง ความรักคือการเรียนรู้อารมณ์และความรู้สึกที่เกิดขึ้นของตัวเราเองและยังแผ่ขยายไปยังคนรอบข้าง ยกตัวอย่างทฤษฎีสามเหลี่ยมแห่งรักของสตีเวนเบิร์ก รักมีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านความผูกพัน ด้านกามารมณ์ และด้านการตัดสินใจด้วยเหตุผลที่จะผูกมัด โดย 3 องค์ประกอบสามารถอธิบาย “8 รูปแบบแห่งรัก” ผันแปรตามกาลเวลา และปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนทั้งสอง

องค์ประกอบของรักมี 3 ด้านดังนี้

1. Intimacy : ความผูกพัน สนิทสนม

2. Passion : ความหลงใหล เร่าร้อนในกาม
3. Commitment : เหตุผลการตัดสินใจที่จะผูกมัด

รูปแบบแห่งรักประกอบด้วย 8 รูปแบบดังนี้

1. Nonlove : ไม่ได้รัก ความรู้สึกนี้เช่นเดียวกับเมื่อเราเดินสวนกับผู้คนแปลกหน้าบนท้องถนน
2. Romantic love : รักอันแสนหวาน ความรู้สึกนี้ประกอบด้วยความหลงใหล ใกล้ชิดสนิทสนม
3. Liking : แอบชอบ รู้สึกดีกับผู้ที่อยู่ใกล้ตัว
4. Fatuous love : ความรักเสมือนภาพลวงตา เพียงแค่หลงใหลก็ตัดสินใจผูกมัดกันเสียแล้ว ยังไม่ทันได้คิดที่จะเรียนรู้นิสัยใจคอซึ่งกันและกัน
5. Infabulation : รักเร่าร้อน เป็นแค่เพียงความหลงใหลในความเย้ายวนของสรีระสิ่งภายนอก
6. Companionate love : รักและผูกพัน เป็นความรักที่สวยงามที่ใครๆต่างเข้าใจนิยามความรักในแง่มุมสวยงามนี้มากที่สุด ความรักที่ก่อตัวอย่างช้าๆ อาศัยเวลา ระยะทางในการก่อกำเนิดความผูกพัน เป็นรักที่แม้กาลเวลาเปลี่ยนแปลงแต่ความรักและความทรงจำไม่เปลี่ยน โดยไม่จำเป็นต้องมีกามารมณ์มาเกี่ยวข้อง
7. Empty love : หมดรัก ความรู้สึกที่เฉยชา
8. Consumate love : ความรักที่สมบูรณ์แบบ เป็นความรักที่ครบ 3 องค์ประกอบทั้งรัก ทั้งผูกพัน ทางกายและทางจิตใจ เต็มเต็มชีวิตคนให้สมบูรณ์

สุวพิชญ์ ชื่นชม (2558) กล่าวถึงจิตวิทยาความรัก ไว้ในแนวคิดเรื่องความรักของสตีวา ไส บาบ่า สรุปใจความว่า ความรัก คือ ความชื่นชมยินดีอย่างยิ่งจนบังเกิดความปรารถนาขึ้น แต่ปรารถนานั้นมีอยู่สองทิศทาง คือ ปรารถนาที่จะได้กับปรารถนาที่จะให้ เมื่อบุคคลรักบางอย่าง เขาอาจจะปรารถนาอย่างหนึ่ง หรือสามอย่างนี้ คือ

1. ปรารถนาที่จะได้อย่างเดียวเป็นความรักที่อยู่บนพื้นฐานจิตใจที่ยังขาดพร่องไม่สมบูรณ์ การรักผู้อื่นเป็นเพียงภาษาของการเรียกร้องเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง
2. ปรารถนาจะให้ได้อย่างเดียวเป็นความรักที่อยู่บนพื้นฐานจิตใจที่สมบูรณ์รักที่จะรัก มีความสุขอันเกิดขึ้นจากการรักจึงมอบความรักให้ผู้อื่นโดยไม่มีเงื่อนไข
3. ปรารถนาที่จะให้และต้องการได้ ความรักแบบนี้อยู่บนพื้นฐานของจิตใจระดับกลางทั่วไปซึ่งจะยินดีในการสละให้ช่วยเหลือแก่ผู้อื่น แต่ขณะเดียวกันก็ต้องการการตอบแทนด้วย

นิยามรูปแบบของความรักและลักษณะของบุคคลที่มีความรักแต่ละรูปแบบไว้ดังนี้

1. ความรักแบบเสน่หา (Eros) คือความรักที่ต้องการความผูกพันทางร่างกาย และอารมณ์สูง พอใจกับการมีอารมณ์ที่เร่าร้อน และต้องการมีความสัมพันธ์ทางเพศกับคนรัก ผู้ที่มีความรักแบบเสน่หาเป็นผู้พร้อมที่จะรัก และยอมรับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในความสัมพันธ์ มักจะถูกใจคนรักทันทีตั้งแต่แรกพบและพยายามที่จะพัฒนาสายสัมพันธ์กับคนรักอย่างรวดเร็วซึ่งรวมไปถึงการเปิดเผยตนเองอย่างซื่อสัตย์และจริงใจด้วย ผู้ที่มีความรักแบบเสน่หา มีแนวโน้มที่จะมุ่งสนใจแต่เฉพาะคู่ของตน แต่จะไม่เรียกร้องความเป็นเจ้าของจากคู่

2. ความรักแบบไม่ผูกมัด (Ludus) คือ ความรักที่มีความผูกพันกันเพียงชั่วคราว คล้ายการเล่นเกมส์ ผู้ที่มีความรักแบบไม่ผูกมัดจะพยายามหลีกเลี่ยงการสร้างความเป็นผูกพันทางอารมณ์อย่างลึกซึ้งกับคู่เพื่อรักษาความเป็นอิสระของตนเองเอาไว้ เกมนี้จึงเป็นการเล่นเพื่อความสนุกของทั้ง 2 ฝ่าย ซึ่งอาจจะสมดุลงหรือไม่สมดุลงกับความต้องการความผูกพันของคู่ก็ได้ และถึงแม้บุคคลจะไม่ปรารถนาที่จะทำให้คู่ของตนเองเจ็บปวด แต่การโกหก และการไม่ซื่อสัตย์ ก็มักจะเกิดขึ้นเสมอในรูปแบบของความรักประเภทนี้ ผู้ที่มีความรักแบบไม่ผูกมัด จะไม่แสดงความหึงหวง และความเป็นเจ้าของ และต้องยอมเผชิญได้ว่าคู่อาจไปมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ผู้ที่มี ความรักแบบไม่ผูกมัด จึงมักพอใจกับการมีเพศสัมพันธ์ โดยคิดว่าเป็นเรื่องสนุกเท่านั้นและไม่ต้องการผูกมัด

3. ความรักแบบมิตรภาพ (Storge) คือ ความรักที่มีพื้นฐานมาจากมิตรภาพคู่รักมักอยู่รวมกันเป็นกลุ่มและรู้จักกันมาเป็นเวลานาน คู่รักแบบมิตรภาพต้องการที่จะเรียนรู้ซึ่งกันและกันอย่างค่อยเป็นค่อยไป และมักทำ กิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน บุคคลจะพิจารณาความรักในฐานะที่เป็นพื้นฐานของสังคมและครอบครัว โดยปราศจากความใคร่และไม่ต้องการความตื่นเต้นเร้าใจ แต่ต้องการมิตรภาพที่แน่นแฟ้น

4. ความรักแบบใช้เหตุผลและผล (Pragma) คือ ความรักที่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง ผู้ที่มีความรักแบบมีเหตุผล จะแสวงหาคู่รักที่เหมาะสมกับตนมากที่สุด โดยพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น ความสัมพันธ์นั้น จะดำเนินไปอย่างมีคุณภาพเพียงใด สามารถสื่อสารกันได้เข้าใจมากน้อยเพียงใด มีความพึงพอใจในความต้องการพื้นฐานของกันและกันเพียงใด และพิจารณาถึงคุณสมบัติของคู่รักเป็นสิ่งสำคัญ นอกจากนี้บุคคลอาจจะแสวงหาบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพคล้ายคลึงกับตนหรืออาจจะแสวงหาบุคคล ที่มีลักษณะบุคลิกภาพที่แตกต่างกับตนเอง เพื่อการเติมเต็มความต้องการของกันและกัน ให้เกิดความรักแบบไม่ผูกมัด แต่จะมีจุดมุ่งหมายที่จะมีความสัมพันธ์กันในระยะยาวและต้องการที่จะรู้จักคู่รักของตนเองให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ โดยจะพิจารณาถึงการแลกเปลี่ยนในด้านต่าง ๆ ซึ่งกันและกัน และถึงแม้ความพึงพอใจในคู่รักจะเป็นส่วนสำคัญในชีวิต แต่บุคคลมักจะไม่เห็นคุณค่าของการเสียสละเพื่อให้ประสบความสำเร็จในด้านความรัก

5. ความรักแบบลุ่มหลง (Mania) คือความรักที่ปรารถนาความใกล้ชิดกันและต้องการความเป็นเจ้าของของกันและกันสูง มักจะเกิดความหึงหวงและการเข้าใจผิดกัน รวมทั้งมีอาการทางกายและทางจิตเกิดขึ้นร่วมด้วย ผู้ที่มีความรักแบบลุ่มหลง มีความต้องการที่จะครอบครองและมักหมกมุ่นอยู่กับความคิดที่เกี่ยวกับคู่ของตน ปรารถนาที่จะใช้เวลาอยู่กับคู่ตลอดเวลา บุคคลจะเกิดความวิตกกังวลทันทีถ้าคู่ของตนขาดความสนใจ หรือไม่แสดงความรักกับตนตามที่ปรารถนา คู่รักแบบลุ่มหลงเชื่อว่า ถ้าตนมีชีวิตโดยปราศจากความรัก ชีวิตของตนก็จะไม่มีค่าอะไรเลย

6. ความรักแบบเสียสละ (Agape) คือความรักที่บุคคลต้องการเป็นฝ่ายให้มากกว่าฝ่ายรับ โดยมีแนวคิดมาจากความเชื่อของศาสนาคริสต์ในเรื่องความไม่เห็นแก่ตัวและการให้ผู้ที่มีความรักแบบเสียสละ จะคิดถึงความสุข และผลประโยชน์ของคู่รักโดยไม่กังวลถึงความต้องการของตนเอง และจะมี

ความห่วงใย ใส่ใจ และมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันสูงตั้งนั้น “การให้” จึงเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับความรักแบบเสียสละนี้

ประมวญ ดิคคินสัน (2512) กล่าวถึงจิตวิทยาความรักไว้ใน ความรักตามความหมายทางจิตวิทยา สรุปใจความว่า ความรักเกิดขึ้นเองไม่ได้ ต้องเรียนรู้ จะได้เห็นได้ว่ามีบุคคลจำนวนมากที่เกิดมาแล้วไม่รู้จักความรักจนตลอดชีวิตก็มี ความรักนั้นถ้าได้เกิดขึ้นในใจใครแล้วจะคงอยู่ตลอดกาล และมีแต่จะพัฒนาถาวรไม่มีวันเสื่อมสั่น และที่ว่าความรักเป็นโรคหรือเป็นพิษนั้นนักจิตวิทยาไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เพราะความรักเป็นยาทิพย์ที่ยังความเจริญให้แก่บุคลิกภาพของเรา

วิทยากร เชียงกุล (2539) กล่าวถึงความรักไว้ใน ความรักในทัศนะใหม่ สรุปใจความว่า ความรักเป็นพลังอันสำคัญที่ให้แรงจูงใจและให้พลังงานสำหรับพัฒนาการทางชีวิตจิตใจของคนเราเป็นพลังผลักดันทั้งความกว้างและความลึกมากจนคนเรายังไม่สามารถตรวจสอบเข้าใจและอธิบายได้ดีเพียงพอตั้งนั้นจึงยังไม่มีใครสามารถให้นิยามหรือความหมายของคำว่าความรักได้เป็นที่น่าพอใจคนมักจะทำให้ความหมายความรักในแง่ใดแง่หนึ่งเช่น ประวัติศาสตร์ ปรัชญา จิตวิทยา ฯลฯ นั้นแล้วแต่มุมมองของคน ๆ ผู้เขียนนิยามความหมายของความรักในแง่จุดมุ่งหมายว่าความรักคือความตั้งใจที่จะขยายความเป็นตัวของตัวเองออกไปเพื่อพุ่มพักทำนุบำรุงความเจริญเติบโตทางจิตใจ (Spiritual growth) ของตัวเองหรือผู้อื่น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นสามารถสรุปความได้ว่า ความรักในทางจิตวิทยานั้นคือ การเรียนรู้ของมนุษย์ที่มีมาตั้งแต่เกิด มนุษย์ต้องเรียนรู้จากบุคคลอื่นเพื่อที่จะเข้าใจความรัก ความรักเป็นสิ่งที่ไม่ได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการแสดงออกของมนุษย์

4.1 ความหมายของพฤติกรรม

ฤกษ์ชัย คุณูปการและคณะ (2545) กล่าวถึง พฤติกรรมมนุษย์ ไว้ในพฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน สรุปใจความว่า พฤติกรรม (Behaviors) หมายถึง การกระทำต่าง ๆ ของมนุษย์ทั้งทางด้านจิตใจซึ่งไม่สามารถสังเกตได้ และด้านการแสดงออกซึ่งสามารถสังเกตได้ ซึ่งการกระทำทั้งสองชนิดเกิดจากการควบคุมหรือสั่งการของระบบประสาทส่วนกลางคือ สมองและไขสันหลัง

ครูบ้านนอก.คอม (2548) กล่าวถึง พฤติกรรมมนุษย์ ไว้ในพฤติกรรมมนุษย์ Human Behavior สรุปใจความว่า พฤติกรรม (Behavior) คือ กริยาอาการที่แสดงออกหรือปฏิกิริยาโต้ตอบเมื่อเผชิญกับสิ่งเร้า (Stimulus) หรือสถานการณ์ต่าง ๆ อาการแสดงออกต่าง ๆ เหล่านี้ อาจเป็นการเคลื่อนไหวที่สังเกตได้หรือวัดได้ เช่น การเดิน การพูด การเขียน การคิด การเต้นของหัวใจ เป็นต้น ส่วนสิ่งเร้าที่มากระทบแล้วก่อให้เกิดพฤติกรรมก็อาจจะเป็นสิ่งเร้าภายใน (Internal Stimulus) และสิ่งเร้าภายนอก (External Stimulus)

ลิติต กาญจนารณ (2525) กล่าวถึง พฤติกรรม ไวในจิตวิทยาพื้นฐานพฤติกรรมมนุษย์ สรุปใจความว่า พฤติกรรม หมายถึง กิจกรรมใด ๆ ก็ตามของอินทรีย์ที่สังเกตได้โดยคนอื่นหรือโดยเครื่องมือของผู้ทดลอง ด้กรับประทานอาหาร ชีจกรยาน พุด หัวเราะ ร้องไห้ กรยาเหล่านี้กล่าวถึงพฤติกรรมทั้งสิ้น การสังเกตพฤติกรรมอาจทำได้โดยการใช้เครื่องมือเข้าช่วยเช่น การใช้เครื่องมือตรวจคลื่นสมอง

4.2 ประเภทพฤติกรรมมนุษย์

กันยา สุวรรณแสง (2532) กล่าวถึง องค์ประกอบของพฤติกรรมมนุษย์ที่นำไปสู่พฤติกรรมประเภทต่าง ๆ ไวในจิตวิทยาทั่วไป สรุปใจความว่าพฤติกรรมของบุคคลจะเกิดขึ้นจากองค์ประกอบ 7 ประการ ดังนี้

1. ความมุ่งหมาย (Goal) เป็นความต้องการหรือวัตถุประสงค์ที่ทำให้เกิดกิจกรรม คนเรามีพฤติกรรมเกิดขึ้นก็เพราะต้องการตอบสนองความต้องการของตนเอง หรือต้องการทำตามวัตถุประสงค์ที่ตนได้ตั้งไว้ คนเรายังมีความต้องการหลายอย่างในเวลาเดียวกัน และมักจะเลือกสนองตอบความต้องการที่รีบด่วนก่อน ความต้องการอื่น ๆ

2. ความพร้อม (Readiness) ระดับวุฒิภาวะหรือความสามารถที่จำเป็นในการประกอบพฤติกรรมเพื่อสนองตอบความต้องการ คนเราจะมีความพร้อมในแต่ละด้านที่ไม่เหมือนกัน ดังนั้นพฤติกรรมของทุกคนจึงไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน และไม่สามารถจะประกอบพฤติกรรมได้ทุกรูปแบบ

3. สถานการณ์ (Situation) คนเรายังจะประกอบพฤติกรรมที่ตนเองต้องการ เมื่อมีโอกาสหรือสถานการณ์นั้นๆเหมาะสมสำหรับการประกอบพฤติกรรม

4. การแปลความหมาย (Interpretation) แม้จะมีโอกาสในการประกอบพฤติกรรมแล้วคนเราก็มักจะประเมินสถานการณ์ หรือคิดพิจารณาก่อนที่จะทำพฤติกรรมนั้นๆลงไป เพื่อให้พฤติกรรมนั้นมีความเสี่ยงน้อยที่สุด และสามารถที่จะตอบสนองความต้องการของเขาได้มากที่สุด

5. การตอบสนอง (Respond) หลังจากได้แปลความหมาย หรือได้ประเมินสถานการณ์แล้วพฤติกรรมก็จะถูกกระทำ ตามวิธีการที่ได้เลือกในขั้นตอนของการแปลความหมาย

6. ผลที่ได้รับ (Consequence) เมื่อประกอบพฤติกรรมไปแล้วผลที่ได้จากการกระทำนั้นๆอาจจะตรงกับความต้องการ หรืออาจจะไม่ตรงกับความต้องการที่ตนเองได้คาดหวังไว้

7. ปฏิกริยาต่อความผิดหวัง (Reaction to Threat) เมื่อคนเราไม่สามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้ก็จะประสบกับความผิดหวัง ซึ่งเมื่อเกิดความผิดหวังแล้วคน ๆ นั้นก็อาจจะกลับไปแปลความหมายใหม่ เพื่อที่จะหาวิธีที่จะสนองความต้องการของตนเองใหม่

ฤกษ์ชัย คุณูปการและคณะ (2545) กล่าวถึง ประเภทของพฤติกรรมมนุษย์ ไวในพฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน สรุปใจความว่า

1. พฤติกรรมภายนอกหรือการแสดงออกของมนุษย์ (Overt Behaviors) หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกด้านกริยาท่าทางต่างๆ ของมนุษย์ เช่น การเดิน การพุด การเล่น การแสดงสีหน้าและกิจกรรมอื่นๆ ซึ่งบุคคลสามารถใช้เป็นสื่อหรือสัญญาณในการสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจได้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ชนิดคือ

1.1 พฤติกรรมภายนอกที่ผู้อื่นสามารถสังเกตได้ด้วยประสาทสัมผัสโดยตรง เรียกว่า พฤติกรรมโมลาร์ (Molar Behavior) เช่น การเดิน การนั่ง การพูด เป็นต้น

1.2 พฤติกรรมภายนอกที่ไม่สามารถสังเกตได้ด้วยประสาทสัมผัสโดยตรง แต่สามารถสังเกตได้ด้วยเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ เรียกว่า พฤติกรรมโมเลกุล (Molecular Behavior) เช่น การเต้นของหัวใจ การย่อยอาหารของกระเพาะ การตรวจคลื่นสมอง การตรวจหาปริมาณน้ำตาลในเลือด เป็นต้น

2. พฤติกรรมภายในหรือจิตใจของมนุษย์ (Invert Behaviors) หมายถึง ความคิด ความรู้สึก จินตนาการ และคำศัพท์อื่นๆ ทางด้านจิตวิทยา เช่น การรับรู้ เจตคติ อารมณ์ ความจำ หรือประสบการณ์ เป็นต้น พฤติกรรมภายในมีลักษณะเป็นนามธรรม ซึ่งไม่สามารถสังเกตได้ด้วยตาเปล่าหรือเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์

ความสัมพันธ์ของพฤติกรรมภายในกับพฤติกรรมภายนอก

นักจิตวิทยาศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์โดยมีความเชื่อว่า พฤติกรรมภายในเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมภายนอก กล่าวคือ เมื่อบุคคลมีความรู้สึกนึกคิดต่อสิ่งเร้าใดในทางบวก ก็จะแสดงออกหรือแสดงกิริยาท่าทางโต้ตอบต่อสิ่งเร้านั้นในทางบวก ในทำนองเดียวกัน เมื่อบุคคลมีความรู้สึก นึกคิดต่อสิ่งเร้าใดในทางลบ ก็จะแสดงกิริยาท่าทางโต้ตอบต่อสิ่งเร้านั้นในทางลบด้วยเช่นกัน เช่น คนที่คิดดีจะมีการประพฤติปฏิบัติในทางที่ดีคนที่คิดชั่ว จะมีการประพฤติปฏิบัติในทางชั่ว หรือคนที่สบายใจมักจะยิ้มแย้มแจ่มใส ส่วนคนที่ทุกข์ใจมักจะเฉื่อยชาหรือซึมเศร้า เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การที่บุคคลแสดงออกเกี่ยวกับพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งหลาย ๆ ครั้ง หรือ ถูกกดดัน ห้อมล้อมด้วยพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งหลายๆ ครั้ง การกระทำดังกล่าวสามารถส่งผลกระทบต่อผู้ นั้นมีความรู้สึกทางบวกหรือทางลบต่อพฤติกรรมดังกล่าวได้ เช่น ความใกล้ชิดสนิทสนมของหนุ่มสาว มีผลให้ ทั้งสองฝ่ายมีความรู้สึกทางบวกต่อกัน (พอใจกันและกัน) และเปลี่ยนความสัมพันธ์จากการเป็นเพื่อนไปเป็น คู่รักได้ หรือการประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง ทำให้บุคคลเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง (ความรู้สึกทางบวก) ในทางตรงกันข้าม การประสบความผิดหวังอย่างต่อเนื่อง ทำให้บุคคลขาดความเชื่อมั่นในตนเอง (ความรู้สึกทางลบ) ได้เช่นกัน เป็นต้น

อาภรณ์ รัชไช (2560) กล่าวถึง ประเภทของพฤติกรรมมนุษย์ ไว้ในพฤติกรรม (Behavior) สรุปใจความว่า พฤติกรรมจำแนกออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

1. พฤติกรรมที่มีมาแต่กำเนิด (Innate behavior) แสดงออกเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้าชนิด เป็น พฤติกรรมที่ได้มาจากกรรมพันธุ์ สัตว์สามารถแสดงออกได้โดยไม่ต้องเรียนรู้มาก่อน มีแบบแผนเดียวกัน (Stereotyped) ไม่ค่อยมีการปรับเปลี่ยนโดยการเรียนรู้ มีลักษณะเฉพาะของแต่ละสปีชีส์ (Species-specific) พฤติกรรมที่มีมาแต่กำเนิดแบ่งออกเป็น 3 แบบดังนี้

1.1 Kinesis เป็นการเคลื่อนที่เข้าหาหรือออกจากสิ่งเร้าโดยมีทิศทางไม่แน่นอน

1.2 Taxis เป็นการเคลื่อนที่เข้าหาหรือออกจากสิ่งเร้าโดยมีทิศทางแน่นอน

1.3 พฤติกรรมที่มีแบบแผนแน่นอน (Fixed action pattern หรือ FAP) เมื่อสัตว์ถูกกระตุ้นโดยสิ่งเร้าจากภายนอกที่เรียกว่า Sign stimulus (releaser) จะทำให้เกิดพฤติกรรมที่มีแบบแผนแน่นอน

2. พฤติกรรมการเรียนรู้ (Learning behavior) สามารถปรับเปลี่ยนได้อันเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์ ไม่ใช่เกิดจากการที่สัตว์มีอายุมากขึ้น (Maturation) พฤติกรรมการเรียนรู้ได้รับอิทธิพลจากทั้งยีนและสิ่งแวดล้อม จำแนกเป็น 6 ประเภทดังนี้

2.1 พฤติกรรมความเคยชิน (Habituation) เป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการที่สัตว์หยุดตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่ซ้ำๆ กัน เนื่องจากไม่ได้รับการตอบสนองที่เหมาะสม

2.2 พฤติกรรมการฝังใจ (Imprinting) เป็นพฤติกรรมที่ถูกกำหนดมาแล้วโดยยีน จะเกิดขึ้นเฉพาะในช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิต (Critical period) และมีลักษณะเป็น Irreversible learning สิ่งเร้าที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมการฝังใจเรียกว่า Imprinting stimulus จากการศึกษาของนักชีววิทยาชาวเยอรมันชื่อ Konrad Lorenz พบว่าลูกห่านที่ฟักออกจากไข่จะเดินตามแม่ของมัน

2.3 การเรียนรู้แบบมีเงื่อนไข (Classical conditioning) หมายถึงการที่สัตว์เรียนรู้ที่จะนำสิ่งเร้าใหม่เข้าไปทดแทนสิ่งเร้าเดิมในการกระตุ้นให้สัตว์เกิดการตอบสนองตามธรรมชาติ (Unconditioned response) สิ่งเร้าเดิมซึ่งปรกติกระตุ้นให้สัตว์เกิดการตอบสนองเรียกว่าสิ่งเร้าที่ไม่เป็นเงื่อนไข (Unconditioned stimulus) ส่วนสิ่งเร้าใหม่ซึ่งปรกติไม่กระตุ้นให้สัตว์แสดงการตอบสนองนี้เรียกว่าสิ่งเร้าที่เป็นเงื่อนไข (Conditioned stimulus)

2.4 การลองผิดลองถูก (Operant conditioning หรือ Trial and error) หมายถึงการที่สัตว์เรียนรู้ที่จะเชื่อมโยงพฤติกรรมหนึ่งกับการได้รับรางวัลหรือการถูกลงโทษ เมื่อได้รับรางวัลสัตว์ก็จะแสดงพฤติกรรมนั้นซ้ำ แต่เมื่อถูกลงโทษสัตว์ก็จะหลีกเลี่ยงที่จะแสดงพฤติกรรมนั้นอีก

2.5 การลอกเลียนแบบ (Observational learning) เป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการที่สัตว์ดูพฤติกรรมของสัตว์อื่นและเรียนรู้ข้อมูลสำคัญบางอย่างแล้วทำตาม

2.6 การรู้จักใช้เหตุผล (Insight learning หรือ reasoning) หมายถึง การที่สัตว์สามารถแสดงพฤติกรรมได้ถูกต้องตั้งแต่ครั้งแรกถึงแม้ว่าสัตว์นั้นจะไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน

2.7 การใช้ความคิดประมวลข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ (Cognition) การคิดประมวลข้อมูลเป็นลักษณะที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรม และเป็นส่วนสำคัญในการแสดงออกของพฤติกรรม

4.4 สิ่งที่กำหนดพฤติกรรมมนุษย์

ชูดา จิตพิทักษ์ (2525) กล่าวถึง สิ่งที่กำหนดพฤติกรรมมนุษย์ ไว้ในพฤติกรรมศาสตร์เบื้องต้น สรุปใจความว่า สิ่งที่กำหนดพฤติกรรมของมนุษย์มี 2 ประเภทดังนี้

1. ลักษณะนิสัยส่วนตัวของมนุษย์แต่ละคน ประกอบด้วย

1.1 ความเชื่อ หมายถึง การที่บุคคลคิดว่าการกระทำบางอย่างหรือปรากฏการณ์ บางอย่าง หรือสิ่งของบางอย่าง หรือคุณสมบัติของสิ่งของ หรือของบุคคลบางอย่างมีอยู่จริง หรือเกิดขึ้นจริงๆ กล่าวโดยสรุปคือ การที่บุคคลหนึ่งคิดถึงอาจจะดีในแง่ข้อเท็จจริงได้ แต่ถ้าเขาคิดว่าความจริงเป็น เช่นนั้นแล้ว นั่นคือความเชื่อของเขา

1.2 ค่านิยม หมายถึง แนวความคิดทั้งที่เห็นได้อย่างชัดเจน และไม่เด่นชัดซึ่งเป็นลักษณะพิเศษของบุคคลหนึ่ง หรือกลุ่มหนึ่งเกี่ยวกับว่าอะไรเป็นสิ่งดี ซึ่งเป็นความคิดที่มีอิทธิพลให้บุคคล เลือกระทำการอันใดอันหนึ่งที่มีอยู่หลายวิธี หรือเลือกเป้าหมายอันใดอันหนึ่งจากหลายๆอันที่มีอยู่

1.3 ทักษะคิดหรือเจตนาคิด ทักษะคิดเป็นแนวโน้มหรือขั้นเตรียมพร้อมของพฤติกรรม นักจิตวิทยาบางท่านเรียกว่า ทักษะคิดเป็นการตอบสนองสิ่งเร้าทางจิตใจ ซึ่งคล้ายกับการตอบสนองทางร่างกาย ต่างกันแต่อย่างไม่ได้ออกกำลังกายเท่านั้น ทักษะคิดแม้จะเป็นผู้กำหนดทิศทางของพฤติกรรม แต่ทักษะคิดมิได้กำหนดเวลาที่ควรแสดงพฤติกรรม ทั้งยังมีได้กำหนดว่าควร แสดงพฤติกรรมมากน้อยเพียงใด สิ่งที่กำหนดเวลาและปริมาณของพฤติกรรมนั้น เรียกว่าแรงจูงใจ ดังนั้น ทักษะคิดจึงเป็นผู้วางแนวหรือทิศทางให้แรงจูงใจ และแรงจูงใจเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมอีกทอดหนึ่ง

1.4 บุคลิกภาพ เป็นสิ่งที่บอกว่าบุคคลจะปฏิบัติอย่างไรในสถานการณ์หนึ่ง ๆ การอธิบายว่าบุคลิกภาพได้มาอย่างไรนั้น จะต้องอาศัยทฤษฎีทางจิตวิทยาหรือทฤษฎีการเรียนรู้มาอธิบายหลักของทฤษฎีนี้บ่งว่าคนหรือสัตว์ก็ทำตามถ้าพฤติกรรมใดนำมาซึ่งรางวัล สัตว์หรือคน สถานการณ์หนึ่ง ๆ การอธิบายว่าบุคลิกภาพได้มาได้อย่างไรนั้น จะมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมแบบนั้นเมื่อมีโอกาส แต่ถ้าพฤติกรรมใดนำมาซึ่งการลงโทษ สัตว์หรือคนนั้นจะมีแนวโน้มที่จะไม่ทำเช่นนั้นอีก

2. กระบวนการอื่นๆ ทางสังคมซึ่งไม่เกี่ยวกับลักษณะนิสัยส่วนตัวของมนุษย์ สามารถแบ่งเป็นประเด็นได้ ดังนี้

2.1 สิ่งกระตุ้นพฤติกรรม (Stimulus Object) และความเข้มข้นของสิ่งกระตุ้นพฤติกรรม (Strength of Stimulus Object) พฤติกรรมจะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าไม่มีสิ่งกระตุ้นพฤติกรรม สิ่งกระตุ้นพฤติกรรมนั้นเป็นอะไรก็ได้ เช่น อาหาร เสียงปิ่น คำสบประมาท ฯลฯ

2.2 สถานการณ์ (Situation) หมายถึง สิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นบุคคล และไม่ใช่มนุษย์ ซึ่งอยู่ในสถานะที่บุคคลกำลังจะมีพฤติกรรม

กันยา สุวรรณแสง (2532) กล่าวถึง สิ่งที่กำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ ไว้ในจิตวิทยาทั่วไป สรุปใจความว่า ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์มี 2 ประการใหญ่คือ พันธุกรรม (Heredity) และสิ่งแวดล้อม (Environment)

1. พันธุกรรม (Heredity) พันธุกรรมคือการถ่ายทอดบุคลิกลักษณะจากปู่ย่าตายายพ่อแม่สู่ลูกหลาน ให้เป็นมรดกติดตัวมาพร้อมกับการเริ่มกำเนิดชีวิต ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตโดยเฉพาะอย่างยิ่งในพัฒนาการและพฤติกรรมของแต่ละบุคคล สิ่งที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรมที่เห็นได้ชัดมี 2 ลักษณะคือ

1.1 ลักษณะทางกาย ได้แก่ เพศชายหญิง ขนาดสัดส่วน รูปร่าง สูง เตี้ย อ้วน ใหญ่ เล็ก ผิวขาว ผิวดำ ผมหยิก ผมตรง ตาชั้นเดียว สีฟ้า โปน ใบหน้าเหลี่ยม กลม ยาว แบน ปาก หนา บาง จมูก โด่ง แพน กลุ่มเลือด A, B, AB, O โรคตาบอดสี ศีรษะล้าน โรคลมชัก

1.2 ลักษณะทางจิตและสมอง อารมณ์นิสัย ความถนัด เขavnปัญญา โง่ ฉลาด

2. สิ่งแวดล้อม (Environment) หมายถึงสิ่งต่าง ๆ ทุกสิ่งอย่างที่ถูกรอบตัวเราเป็นสิ่งแวดล้อมที่บุคคลแสดงออกโต้ตอบในลักษณะต่าง ๆ กัน ซึ่งมีอิทธิพลต่อบุคคลมีผลต่อการพัฒนาและพฤติกรรมของมนุษย์อัน ได้แก่ ธรรมชาติ สภาพดิน ฟ้า อากาศ พลังงาน สังคมมนุษย์ วัตถุสิ่งของ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีศาสนา ภาวะเศรษฐกิจ การเมือง การเลี้ยงดู ครอบครัว ทางด้านจิตวิทยาสิ่งแวดล้อมประกอบด้วยผลทั้งหมดของสิ่งเร้าที่แต่ละบุคคลได้รับตั้งแต่เกิดจนตาย อิทธิพลของสิ่งเร้ามีมากไม่ต่างไปกว่าพันธุกรรม พฤติกรรมและบุคลิกภาพของบุคคลถูกกำหนดโดยพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อมอีกต่อหนึ่ง เช่น เด็กที่เกิดจากพ่อแม่ที่มีสติปัญญาสูงมีความเฉลียวฉลาด แต่ถ้าถูกนำไปเลี้ยงดูอยู่ในสังคมที่มีการศึกษาต่ำ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพไม่เอื้ออำนวยแล้วก็ยากที่จะทำนายได้ว่าจะเป็นผู้มีสติปัญญาความสามารถดังที่บิดามารดาจึงมีพึงเป็นอยู่สิ่งแวดล้อมที่ดียังอาจทำให้เด็กขาดประสบการณ์ ความสนใจ ความหวัง มินิสัย เจตคติที่ไม่พึงปรารถนาของสังคมสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพและพฤติกรรมของมนุษย์แบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ

2.1 สิ่งแวดล้อมก่อนเกิดมีอิทธิพลตั้งแต่อุบัติชีวิตขึ้นในครรภ์ เช่น มารดาแข็งแรงดีอาหารบริบูรณ์รับประทานอาหารที่มีคุณค่าทารกก็แข็งแรงสมบูรณ์ดี ถ้ามารดาขาดอาหารสูบบุหรี่สูดเมาสุภาพไม่ดี มีโรค ประจำตัวขณะตั้งครรภ์ป่วยเป็นหัดเยอรมัน กามโรค โลหิตเป็นพิษ อาจมีผลกระทบกระเทือนต่อทารกด้วยขณะคลอดถ้าทารกได้รับความกระทบกระเทือนบาดเจ็บ อาจทำให้ทารกผิดปกติและการกระทบกระเทือนใจอย่างแรงในขณะตั้งครรภ์ จะทำให้ต่อมอดรีนัลซัซฮอร์โมนเข้าสู่โลหิตของแม่ และไปถึงทารกโดยผ่านทางรกและสายสะดือซึ่งมีผลกระทบกระเทือนทางด้านอารมณ์ของเด็ก ทำให้เป็นคนตกใจง่ายมีอาการหวาดสะดุ้งผวาติดตัวเป็นนิสัยไปจนเป็นผู้ใหญ่

2.2 สิ่งแวดล้อมหลังเกิด คือสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลภายหลังจากที่คลอดออกมาแล้วที่เห็นได้ชัดคือ

2.2.1 สิ่งแวดล้อมทางบ้านซึ่งเป็นสถาบันแรกที่มีความสำคัญต่อชีวิตตั้งแต่แรกเกิด ได้แก่บรรยากาศภายในบ้านบิดา มารดา ญาติผู้ใหญ่ สมาชิกในครอบครัวบุคคลเหล่านี้มีอิทธิพลต่อเด็กมากนิสัยใจคอความสนใจเจตคติค่านิยม ฯลฯ จะปลูกฝังให้เกิดขึ้นได้หรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับตัวบุคคลดังกล่าวมาแล้วความอบอุ่น (Warmth) การอบรมการควบคุมดูแลจากพ่อแม่เศรษฐกิจของครอบครัวเป็นอิทธิพลสำคัญต่อเด็ก จำนวนสมาชิกในครอบครัวมีมากหรือน้อยเป็นครอบครัวใหญ่ ครอบครัวเล็ก ลำดับของการเกิดเป็นลูกคนหัวปีคนกลางคน

สุดท้ายเหล่านี้ มีผลต่อพฤติกรรมของเด็กมากประสบการณ์ทุกอย่างที่ได้รับย่อมมีผล กระทบกระเทือนต่อพัฒนาการและพฤติกรรมของเด็ก รวมทั้งความเอาใจใส่ดูแลของพ่อแม่ การอบรมการตั้งความมุ่งหวังของพ่อแม่และฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ

2.2.2 สิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน ได้แก่ ครูอาจารย์เพื่อนนักเรียนคนงานภารโรงสภาพ ชีวิตภายในโรงเรียนบุคคลและสิ่งเหล่านี้ย่อมมีอิทธิพลเหนือบุคลิกภาพของเด็กเช่นเดียวกัน กับสิ่งแวดล้อมที่บ้าน

2.2.3 สิ่งแวดล้อมทางชุมชน ได้แก่ วัด วัฒนธรรม ภาพยนตร์ วิทย์ โทรทัศน์ หนังสือประเภทต่าง ๆ และสภาพชีวิตของสังคมก็ย่อมมีผลต่อบุคลิกภาพและพฤติกรรมได้ เช่นกัน

2.2.4 วัฒนธรรม (Culture) คนที่อยู่ในชั้นของสังคม (Social class) แตกต่างกันมี พื้นฐานทางสังคม (Cultural background) แตกต่างกัน และมีฐานะทางเศรษฐกิจ (Economic Status) แตกต่างกัน จะมีผลสัมฤทธิ์ในทางการเรียนแตกต่างกันมีพฤติกรรม ต่างกันการพูดการคิดการกระทำต่างกันคนที่มีความเชื่อต่างกันบุคลิกภาพพบทบาทพฤติกรรม ย่อมต่างกัน เพศ อายุ ความเชื่อ ค่านิยม ประสบการณ์ อาชีพ ฐานะมีส่วนทำให้คนมี พฤติกรรมแตกต่างกัน

2.2.5 ภูมิประเทศ ดินฟ้าอากาศทะเลป่าเขาที่มีอิทธิพลโน้มนำให้ลักษณะนิสัยใจคอ และพฤติกรรมต่างกัน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นสามารถสรุปความได้ว่า พฤติกรรมการแสดงออก ของมนุษย์คือการกระทำของมนุษย์ที่กระทำเมื่อมีสิ่งเร้าจากรอบข้าง ซึ่งพฤติกรรมที่แสดงออกมานั้นเกิดจาก ความรู้สึกนึกคิดในจิตใจของมนุษย์

5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบความสัมพันธ์ของมนุษย์

ผาสุก ปาประโคน (2544) กล่าวถึง สัมพันธภาพระหว่างบุคคล ไว้ใน ผลการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม แบบมาราธอนโดยใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเกสตัลทที่มีผลต่อการพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล สรุป ใจความว่า สัมพันธภาพระหว่างบุคคลเป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องผูกพัน ทำให้ เกิดความรู้สึกที่ดีต่อกัน เข้าใจกันรักใคร่กลมเกลียว ต้องการช่วยเหลือผู้อื่น ให้การสนับสนุนด้วยความเต็มใจ และจริงใจต่อกัน ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญในการป้องกันความขัดแย้ง

Novabizz (2548) กล่าวถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ไว้ในบทความความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สรุปใจความว่า ในชีวิตของเราต้องสัมพันธ์อยู่กับบุคคลหลายประเภท นักวิชาการได้จัดจำแนกประเภท ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยอาศัยระดับความสัมพันธ์เป็นเกณฑ์ จากผิวเผินไปสู่ลึกซึ้ง การจัดประเภท เช่นนี้จะทำให้เรารู้ล่วงหน้าว่าจะ คาดหวังอะไรจากกันและกันได้และจะเตรียมตัวติดต่อกันอย่างไร จึงจะไม่เกิด ปัญหา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในที่นี้จำแนกเป็น 3 ระดับ คือ

1. คนรู้จัก คนรู้จักนั้นเป็นความสัมพันธ์ที่ผิวเผิน การสื่อสารกันมักเป็นเรื่องของ ข้อเท็จจริงและจากข้อเท็จจริงก็จะประเมินว่า ควรจะสร้างความสัมพันธ์ ในระดับต่อไปหรือไม่

2. เพื่อน เพื่อนเป็นบทบาทที่เกิดขึ้นได้ในคู่สัมพันธ์ทุกประเภท ตั้งแต่เพื่อนกับเพื่อนจริง ๆ เพื่อนในระหว่างสามภรรยา นายกับลูกน้อง ครูกับศิษย์ หรือแม่แต่พ่อแม่กับลูก เมื่อเอ่ยถึงคำว่าเพื่อน นักมนุษยสัมพันธ์ได้เสนอว่า หมายถึงความสัมพันธ์ ที่มีลักษณะพิเศษ ดังนี้

2.1 เพื่อนมีสถานะพิเศษในชีวิต เป็นคนที่เราไว้วางใจและเป็นที่ยอมรับ ยิ่งไปกว่านั้น ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนเป็นความสัมพันธ์แบบ ไม่เอาเปรียบ ทั้งนี้มีได้หมายความว่า คนเราจะไม่รับสิ่งใดจากเพื่อน แต่การได้สิ่งใดจากเพื่อนนั้นเป็นการได้มาโดยไม่ทำให้อีกฝ่ายหนึ่งรู้สึกว่าคุณถูกบังคับหรือขู่เข็ญ

2.2 เพื่อนมีฐานะอยู่บนความเท่าเทียมกัน หมายถึงว่า ระหว่างเพื่อนไม่มีใครมีอำนาจหรืออิทธิพลเหนือใคร แม้ว่าอีกคนหนึ่ง จะมีสถานภาพเหนือกว่า และตรงจุดนี้เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้บุคคลมีเพื่อนที่มีสถานภาพทางสังคมหรือเศรษฐกิจต่างจากตนเองมาก ๆ ได้ เนื่องจากอาจเกิดความขัดแย้งระหว่างบทบาทขึ้น

2.3 เพื่อนต้องยอมรับซึ่งกันและกัน ซึ่งจะรู้ได้จากการสังเกตพฤติกรรมของอีกฝ่ายหนึ่งว่า คล้อยตามกฎของความเป็นเพื่อนหรือไม่ กฎของความเป็นเพื่อน โดยทั่วไปประกอบด้วย เมื่อมีข่าวใด ๆ เกี่ยวกับความสำเร็จก็บอกให้เพื่อนรู้, แสดงการสนับสนุนทางอารมณ์, เสนอความช่วยเหลือเมื่อต้องการ, พยายามทำให้มีความสุขเมื่ออยู่ร่วมกัน, เสนอตัวทำงานแทนถ้าเพื่อนขาดไป

3. ระดับลึกซึ้ง ความสัมพันธ์ในระดับนี้เป็นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นซ้ำ ๆ เปิดตนเองต่อกันมาก ขึ้นต่อกันและกันสูง มีเรื่องของอารมณ์เข้ามาเกี่ยวข้องมาก ความสัมพันธ์เช่นนี้ปรากฏอยู่ในสามภรรยา พ่อแม่-ลูก พี่-น้อง เพื่อนสนิท คู่รัก หรือลักษณะอื่น ๆ มีข้อค้นพบที่น่าสนใจสำหรับความสัมพันธ์ประเภทนี้ ดังนี้

3.1 คู่สัมพันธ์ระดับลึกซึ้งมักคาดหวังจากกันและกันสูง เกินกว่าขอบเขตที่เป็นจริง เมื่อไม่เป็นไปตามที่คาดหวังก็มักกล่าวโทษอีกฝ่ายหนึ่ง

3.2 ความสัมพันธ์ระดับลึกซึ้งมีได้ขึ้นอยู่คู่กับคู่สัมพันธ์อย่างเดียว การสื่อสารจากคนอื่น ๆ ก็มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์นั้นด้วย

3.3 ความสัมพันธ์ระดับลึกซึ้งที่เรียกว่าความรักนั้น จำแนกได้เป็น 3 ประเภทย่อยและแต่ละประเภทก็มีลักษณะต่างกัน ดังนี้

3.3.1 รักแบบหลงใหล ซึ่งปกติจะอยู่นอกเหนือการควบคุมเป็นเรื่องของอารมณ์แท้มากกว่าเหตุผล มักกระตุ้นให้เกิดการตอบสนองอย่างฉับพลัน พฤติกรรมระหว่างคู่สัมพันธ์มักพยากรณ์ไม่ได้ และไม่พื้นฐานความสัมพันธ์ที่ยั่งยืน การได้อยู่ร่วมกันเป็นประจำหรือการที่ได้มีความสัมพันธ์ทางเพศสม่ำเสมอจะทำให้ความตื่นเต้นอันเกิดจากความหลงใหลลดลง

3.3.2 รักแบบความจริง เป็นความรักที่พัฒนามาจากแบบแรก เกิดขึ้นทีละน้อยและอยู่ภายใต้การควบคุมของคนที่เกี่ยวข้อง มีการตอบแทนกันและกัน มองความสัมพันธ์ในลักษณะสมดุล

3.3.3 รักแบบเอื้ออาทร เป็นรักที่เกิดจากแรงจูงใจภายใน ซึ่งจะมีส่วนเพิ่มชีวิตชีวาให้กับความรักแบบที่สอง

3.4 พฤติกรรมที่สื่อให้เห็นความสัมพันธ์ลึกซึ้งนั้น เป็นได้ทั้งภาษาถ้อยคำและท่าทาง ภาษานี้สื่อให้เห็นว่า คู่สัมพันธ์มีความใกล้ชิดกัน ทั้งกายและใจ อาจเห็นได้จากการมองตา การใช้เวลาอยู่ร่วมกันมาก การยิ้ม การยื่นมือใกล้กัน หรือการสัมผัส เป็นต้น

สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2523) กล่าวถึง พฤติกรรมสัมพันธ์ของมนุษย์ ไว้ในจิตวิทยาการปรับตัว สรุปใจความว่า ความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์มีหลายอย่างที่อาจจะหามาได้จากความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น จะแบ่งการพึ่งพาเป็น 2 ช่วงอายุดังนี้

1. การพึ่งพิงในวัยเด็ก (Dependency in infants) ทารกเกิดใหม่ช่วยตัวเองไม่ได้มารดาต้องให้ความช่วยเหลือทุกอย่าง อาหาร น้ำ ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่ช่วยให้เด็กเติบโตได้ถูกต้องเด็กเริ่มเรียนรู้การแบ่งกันและการทำงานร่วมกัน ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการอยู่รอด การพัฒนาทางการเรียนรู้ทักษะการแก้ปัญหา แสวงหาสิ่งที่ต้องการทัศนคติค่านิยมจริยธรรมและบทบาทของตนในสังคม

2. การพึ่งพิงในวัยผู้ใหญ่ (Dependency in adult) ผู้ใหญ่สามารถพึ่งพาตนเองได้มากกว่าเด็กแต่ผู้ใหญ่ก็ยังต้องพึ่งคนอื่น ๆ อยู่อีกหลายทางดังนี้

2.1 ทางเทคนิค (Technical Dependency) ในสังคมที่มีความเจริญไม่มีใครที่สามารถจะเรียนรู้ได้หมดทุกอย่าง จำเป็นที่จะต้องพึ่งพาอาศัยเทคนิคเหล่านี้จากบุคคลที่มีความรู้ เช่น แพทย์ ทนาย ครู ช่างต่าง ๆ เป็นต้น ผู้ต้องการอาจจะจัดมาโดยการแลกเปลี่ยนหรือซื้อตามราคาที่นิยมทำกันในขณะนั้น การให้โดยไม่มีการคิดค่าตอบแทนนั้นมีน้อย

2.2 ความมีศักดิ์ศรี (Self - esteem dependency) เป็นลักษณะที่ผู้ใหญ่ต้องการให้คนหนึ่งหรือกลุ่มหนึ่งปฏิบัติต่อเขาตามแบบฉบับที่กำหนดไว้ในสังคม เช่น การปฏิบัติของศิษย์ต่อครู ผู้ใหญ่ต่อผู้ใหญ่ ถ้าหากไม่ได้รับการปฏิบัติอย่างที่ควรจะทำให้เขาเสียศักดิ์ศรี รู้สึกว่าตนเองไร้ค่า ไม่มีความหมาย ต้องการศักดิ์ศรีก็ต้องหามาสู่ตนเองโดยการประพฤติตนตามแบบฉบับที่สังคมกำหนดให้ เช่น ทำหน้าที่ของครูให้ดีแม้บางขณะอาจจะทำอย่างอื่นก็ต้องอดกลั้น เพราะจะก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อศักดิ์ศรีของความเป็นครู เด็กบางคนอาจจะต้องการคำยินยอมหรือเห็นชอบจากพ่อแม่ จึงจะทำให้เขามีศักดิ์ศรีและและกำลังใจที่จะทำอะไร ๆ ต่อไปได้

3. การพึ่งพิงทางความมั่นคง (Security Dependency) ความมั่นคงในที่นี้หมายถึงความเชื่อหรือความแน่ใจว่าทุกสิ่งที่มีคุณค่า ทุกสิ่งที่ตนต้องการได้มาโดยปราศจากการคุกคามกีดกันหรือทำลายจากบุคคลอื่นหรือสิ่งอื่น ถ้าหากรู้ว่าจะเกิดขาดแคลนขึ้นความไม่สบายใจก็เข้ามาแทนที่สิ่งที่ต้องการส่วนมากจะมาจากบุคคลอื่น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอยู่เองที่ต้องรักษาความสัมพันธ์กับคนอื่นให้ดี คนอื่นจะสัมพันธ์กับเราก็คือ

ต่อเมื่อเขาชอบเรา ดังนั้นบางคนจึงพยายามทำตนให้คนอื่นชอบ ถ้าหากคนอื่นแสดงอาการไม่ชอบเขาจะไม่สบายใจเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะเขามีความต้องการสิ่งอื่น จากบุคคลเหล่านั้นเพื่อสนองความต้องการด้านความมั่นคงทางใจของเขาเอง

4. การพึ่งพิงด้านเอกลักษณ์ (Identity dependency) เอกลักษณ์ของบุคคลคือความเชื่อว่าตนเป็นใครสักคนหนึ่ง ที่แตกต่างไปจากบุคคลอื่น ๆ เอกลักษณ์นี้จะมี ความมั่นคงขึ้นได้ก็ต้องอาศัยการยอมรับจากบุคคลอื่น ๆ

5. การพึ่งพิงทางการตัดสินใจ (Direction dependency) บุคคลที่มีสุขภาพจิตดีย่อมเป็นตัวของตัวเอง ตัดสินใจได้โดยตนเอง ไม่ต้องมีใครมาคอยแนะนำหรือบงการ แต่บางขณะบุคคลเกิดมีอาการไม่เป็นตัวของตัวเอง ต้องให้บุคคลอื่นชี้แนะ เช่น บิดา มารดา นายจ้างหรือผู้ใหญ่ แต่บางคนก็ขอความเห็นและคำแนะนำของเพื่อน ถ้าหากปราศจากคำแนะนำให้เหล่านั้นเขาไม่รู้ทิศทางที่จะไป การพึ่งพิงในทางนี้จึงมีอยู่เสมอ

6. การพึ่งพิงด้านความรัก (Love - dependency) ความรักเป็นความต้องการขั้นพื้นฐาน ซึ่งมาจากบุคคลอื่น ๆ เป็นความต้องการที่ดีต่อสุขภาพจิต บุคคลที่รู้สึกว่าเขาไม่มีใครรักจะเข้าสังคมลำบาก

การสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (Interperson behavior)

พฤติกรรมของบุคคลหนึ่งต่อหน้าคนอื่น และต่อหน้าสิ่งที่ไม่ใช่คนย่อมแตกต่างกัน แม้แต่ต่อหน้าบุคคลที่แตกต่างกันพฤติกรรมก็ย่อมแตกต่างกันอีกด้วย เราจึงเห็นได้ว่าพฤติกรรมของบุคคลจะถูกกำหนดโดยความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ อย่างมาก

ความสามารถในการเล่นบท (Interpersonal Competence)

มนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของสังคม ดังนั้นพฤติกรรมของมนุษย์บางส่วนจึงถูกเก็บกดไว้ สามารถนำมาใช้เพียงเท่าที่สังคมกำหนดให้โดยกฎหมาย ประเพณี ระเบียบ และความคาดหวังของบุคคลอื่น เพื่อที่จะให้เกิดความสัมพันธ์อันดี ทุกคนต้องเล่นบท (role) ให้เหมาะสมตามความคาดหวังของบุคคลอื่น บทเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับเพศวัย ฐานะ และอาชีพ ผู้ที่มีสุขภาพจิตดีย่อมเล่นได้หลายบทและเล่นได้เหมาะสม

องค์ประกอบที่ก่อให้เกิดการสัมพันธ์ที่ไม่ดี

1. ประพฤติผิดแบบอย่าง (Deviant Socialization)

บางคนชอบทำตนผิดแบบอย่างที่ดีของชุมชน จึงทำให้ไม่มีใครชอบหรือบางคนทำไปเพราะความเข้าใจผิด เช่น ชาวต่างชาติที่มาอยู่ใหม่ ๆ เป็นต้น

2. เข้าใจผิด (Deffective Empathy)

การเข้าใจคนอื่นและสถานการณ์ผิดพลาดจะทำให้การปฏิบัติงานไม่ได้ผล เช่น ถ้าหากอาจารย์และเห็นว่านักศึกษาของตนสนใจ ทั้ง ๆ ที่ทุกคนเบื่อหน่ายขาดความสนใจการสอนของอาจารย์ก็ย่อมไม่ได้ผล

3. ความทรمانใจ (Irrational Anxiety)

บุคคลอาจจะเคยทำอะไรสักอย่างซึ่งทำให้เขาพลาดหวังมาก ดังนั้นเขาจึงไม่ทำสิ่งนั้นอีก และถ้าหากว่าสถานการณ์ปัจจุบันชี้ชัดว่าเขาต้องการทำอย่างนั้นจึงจะได้สิ่งที่เขาต้องการ เขาก็ต้องเก็บกดความต้องการไว้อีก การเก็บกดเช่นนี้จะก่อให้เกิดความทรมานใจ และทำให้สัมพันธ์กับคนอื่นมีขอบเขตจำกัดลง

4. สามัญสำนึกและอุดมการณ์สูงเกินไป (Strict Conscience and selfideal)

บุคคลที่ประพฤติตนตามแบบฉบับของศีลธรรม อย่างเคร่งครัดจะทำให้คนอื่นเห็นว่าเขาเป็นคนเย็นชา ไม่มีชีวิตชีวาถือตัวหยิ่ง และไม่คบค้าสมาคมกับคนอื่น จะทำให้มีเพื่อนฝูงน้อยและชีวิตค่อนข้างว่างเปล่า

5. ความต้องการมากเกินไป (Excessive Privation)

บุคคลที่มีความต้องการทางเพศ อาหาร ชื่อเสียง หรือสิ่งจำเป็นอื่น ๆ จะแสวงหาสิ่งเหล่านี้โดยไม่คำนึงถึงความเป็นตัวของตัวเอง และความเป็นมนุษย์ของบุคคลอื่นจะเห็นบุคคลอื่นเป็นเครื่องมือ หรือเป็นสิ่งที่ขวางทางเดินของเขาบุคคลเช่นนี้จะหาเพื่อนได้ยาก

6. ขาดความเข้าใจในเพื่อนมนุษย์ (Defective knowledge of people in general)

คนบางคนมีโอกาสติดต่อกับบุคคลอื่น ๆ น้อยจะขาดความเข้าใจต่อบุคคลทั่วไป อาจจะคิดว่าทุกคนเหมือนกับตน หรือทุกคนแตกต่างจากตนในทัศนคติ และความรู้สึกความเป็นอยู่และสิ่งที่ต้องการ แท้จริงแล้วมนุษย์มีส่วนที่คล้ายกันมีส่วนที่แตกต่างกันและมีส่วนที่แทบจะไม่แตกต่างกันเลย

7. หลอกลวงและเจ้าเล่ห์ (Faking and manipulating)

บุคคลที่ชอบทำตนเป็นคนหลอกลวง หน้าซึ้งนอctrum หรือพูดว่าชอบทั้ง ๆ ที่ตนเกลียด เมื่อถูกจับได้จะไม่มีใครชอบ นอกจากจะหลอกลวงคนอื่นแล้วยังหลอกตนเองด้วย เป็นการปิดบังความรู้สึกอันแท้จริงต่อตนเองในที่สุดก็จะขาดความเป็นตนเอง

ลักษณะนิสัยและพฤติกรรมสัมพันธ์ (Character and interpersonal behavior)

พฤติกรรมที่แสดงถึงความจริงใจเป็นสิ่งที่ดีต่อสุขภาพจิต แต่ไม่มีใครที่จะมีพฤติกรรมจากใจจริงได้ตลอดเวลา ทุกสถานการณ์พฤติกรรมของบุคคลจะมีลักษณะหรือแบบที่คงตัวทั้ง ๆ ที่สถานการณ์และบทบาทที่เล่นจะแตกต่างกันออกไป ลักษณะนิสัยแบ่งออกไว้ 5 แบบดังนี้

1. น่ารัก (Receptive behavior) บุคคลประเภทนี้จะมักคินิสัยของตนภายในขอบเขตที่จะทำให้คนอื่นเขารักพยายามทำให้คนอื่นชอบดังนั้นเขาจะได้สิ่งที่ต้องการจากคนเหล่า

2. เห็นแก่ตัว (Hoarding Character) พวกนี้จะคบกับใครห่าง ๆ ดังนั้นจึงไม่มีใครจะเอาอะไรจากเขาได้ง่ายนัก

3. เห็นแก่ได้ (Exploitative behavior) เป็นพวกที่ใช้เล่ห์เหลี่ยมกำลังหรืออำนาจ เอาสิ่งที่ตนต้องการจากคนอื่นเขา

4. หัวการค้า (Marketing character) เป็นพวกที่เห็นตัวเองเป็นสินค้า ถ้าหากนิสัยอย่างใดที่จะช่วยทำเงินให้ตนได้เขาจะพยายามสร้างนิสัยอย่างนั้นให้แก่ตน ถ้าหากเจ้านายชอบคนขยัน เขาจะทำตัวเป็นคนขยัน ถ้าหากเจ้านายชอบความใกล้ชิดสนิทสนมเขาก็จะทำตนเป็นคนประเภนั้น

5. ช่วยตนเอง (Productive character) เป็นลักษณะนิสัยที่ส่งเสริมสุขภาพจิตที่ดี บุคคลประเภทนี้จะพยายามสร้างสิ่งที่ตนต้องการด้วยตนเอง ในการสัมพันธ์กับคนอื่นเขาจะมีพฤติกรรมทำให้คนอื่นพอใจ และเขาได้รับความพอใจเป็นการตอบแทนจากพฤติกรรมของคนเหล่านั้นด้วย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นสามารถสรุปความได้ว่า ความสัมพันธ์ของมนุษย์มีหลายรูปแบบซึ่งนั้นเกิดจากการที่มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่น ไม่สามารถอยู่เพียงลำพังได้ ความสัมพันธ์ต่าง ๆ เกิดจากการต้องการพึ่งพาของมนุษย์ด้วยกันเอง

บทที่ 3

วิธีการศึกษาวิจัย

ข้อมูลแอนิเมชันเรื่อง Violet Evergarden (2561)

แอนิเมชันเรื่อง Violet Evergarden (2561) ผลงานจากบริษัทเกียวโตแอนิเมชัน จำกัด มีความโดดเด่นของงานภาพและการเคลื่อนไหวของแอนิเมชันที่มีลักษณะเฉพาะตัว Violet Evergarden (2561) เป็นผลงานที่ถูกดัดแปลงมาจากนวนิยายสั้น โดยคานะ อากาสึกิ (Kana Akatsuki, 暁佳奈 : -) และวาดภาพโดยอากิโกะ ทาคาเสะ (Akiko Takase, 高瀬 亜貴子: -) เป็นแอนิเมชันที่ฉายผ่านโทรทัศน์ในประเทศญี่ปุ่น กำกับโดยไทจิ อิชิดะเตะ (Taichi Ishidate, 太一石立: 2522 – ปัจจุบัน) เขียนบทโดยเรโกะ โยชิดะ (Reiko Yoshida Reiko, 吉田 玲子: 2510 – ปัจจุบัน) ฉายทางช่อง Tokyo MX (Tokyo Metropolitan Television), TVA, ABC (Asahi Broadcasting Corporation), BS11 (Nippon BS Broadcasting Corporation) และ HTB (HTB Television) โดยออกอากาศเมื่อวันที่ 11 มกราคม 2561 ถึงวันที่ 5 เมษายน 2561 ทั้งหมด 13 ตอน ซึ่งได้รับรางวัลชนะเลิศ Kyoto Animation Awards ครั้งที่ 5 ในปี 2557 จัดงานโดยบริษัทเกียวโตแอนิเมชัน จำกัด และเข้าชิงรางวัล Crunchyroll Anime Awards ปี 2562 ทั้งหมด 6 สาขา ได้รับรางวัลชนะเลิศในสาขา Best Animation ในวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2562 จัดงานโดยเว็บไซต์ Crunchyroll (ข้าวแมวยักษ์, 2564)

แอนิเมชันเรื่องนี้เกิดขึ้นในเรื่องราวเกิดขึ้นในเทเลสิส (Telesis) ทวีปที่ถูกแบ่งแยกออกเป็นทิศทางเหนือและทางใต้ด้วยสงครามใหญ่ เป็นสงครามที่ยาวนานมากถึงสี่ปี ซึ่งไวโอลิตเป็นเด็กผู้หญิงกำพร้าที่ถูกเลี้ยงในกองทัพและฝึกให้ทหารโดยกิลเบิร์ต ทั้งชีวิตของเธออยู่ในสนามรบ ใช้ชีวิตราวกับอาวุธที่ไร้ความรู้สึกในสนามรบ เธอสื่อสารได้น้อยมาก ไม่ค่อยพูด และไม่เข้าใจความรู้สึกที่ซับซ้อนของจิตใจมนุษย์ เธอแสดงออกและพูดอย่างตรงไปตรงมาราวกับเครื่องจักรที่ไม่มีความรู้สึก จนถึงวันสุดท้ายของสงคราม ไวโอลิตและกิลเบิร์ตกำลังอยู่ในสนามรบ ตอนนั้นไวโอลิตแขนขาทั้งสองข้างส่วนกิลเบิร์ตบาดเจ็บหนักจนไม่สามารถเคลื่อนไหวได้ ไวโอลิตพยายามใช้ปากกัดเสื้อของกิลเบิร์ตเพื่อลากเขาออกจากสนามรบแต่ไม่สามารถทำได้ กิลเบิร์ตบอกให้ไวโอลิตหนีไปเพื่อเอาตัวรอด และไปใช้ชีวิตแบบคนปกติไม่ใช่อยู่ในสงคราม แล้วกิลเบิร์ตก็พูดว่า “愛してる” มีความหมายว่า ฉันรักเธอ นั่นทำให้ไวโอลิตไม่เข้าใจในสิ่งที่กิลเบิร์ตพูด เพราะเธอไม่เคยได้ยินคำนี้มาก่อน หลังจากพูดเสร็จกิลเบิร์ตก็สิ้นใจ ไวโอลิตจึงฝังใจกับคำว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ) และต้องการที่จะรู้ความหมายของคำนี้มาก สงครามจบลงเธอตื่นมาในโรงพยาบาลและพบว่าแขนทั้งสองข้างกลายเป็นแขนเทียมที่ทำมาจากเหล็กเหมือนเครื่องจักร คลาวเดียที่เป็นเพื่อนของกิลเบิร์ตก็เข้ามาหาเธอและบอกว่ากิลเบิร์ตได้ฝากให้เขาเป็นคนดูแลเธอ คลาวเดียได้ก่อตั้ง CH postal company ซึ่งเป็นสำนักงานไปรษณีย์ที่รับเขียนจดหมายและส่งต่อความรู้สึกของผู้คนผ่านข้อความ โดยผู้ที่เขียนจดหมายจะเรียกว่า ออโตเมมโมรี่ดอลล์ (Auto Memory Dolls) โดยมีหน้าที่เขียนจดหมายตามที่ถูกค้าขอ คลาวเดียได้ชวนไวโอลิตไวโอลิตไปทำงานเป็นออโตเมมโมรี่ดอลล์ (Auto Memory Dolls) ไวโอลิตสนใจเป็นอย่างมากเพราะเธอจะได้

เจอผู้คนมากมายและได้เรียนรู้ความรู้สึกของมนุษย์ผ่านการทำงาน สุดท้ายไวโอลีตได้ทำงานกับผู้คนมากมาย ทำให้ไวโอลีตได้เข้าใจความรู้สึกและการสื่อสารของมนุษย์มากขึ้น ไวโอลีตได้เข้าใจความหมายที่แท้จริงของคำว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ) ที่มนุษย์ใช้ในหลายความสัมพันธ์ของมนุษย์ ไวโอลีตจึงได้เข้าใจความรู้สึกที่กิลเบิร์ตที่เขาได้พบกับเธอไว้ก่อนตายและเข้าใจว่าเธอเองรู้สึกอย่างไรกับกิลเบิร์ต

ตัวละครหลักแอนิเมชันเรื่อง Violet Evergarden (2561)

1. ไวโอลีต เอเวอร์การ์ดเดน (Violet Evergarden, ヴァイオレット エヴァーガーデン) เด็กสาวผู้ที่เกิดมาท่ามกลางสนามรบ ถูกเลี้ยงดูโดยทหารในกองทัพไม่ได้พบผู้คนภายนอก เธอไม่เข้าใจความรู้สึกและการสื่อสารของมนุษย์ เธอเป็นคนพูดตรง อ่อนโยน เรียบร้อย นิ่งสงบจนคนที่พบเจอเธอมักพูดว่าเธอเหมือนตุ๊กตาที่ไร้ความรู้สึก

2. กิลเบิร์ต โบวกินวิลล์เลีย (Gilbert Bougainvillea, ギルベルト ブーゲンビリア) ชายผู้ที่ดูแลไวโอลีตมาตั้งแต่เด็ก เขาดูแลเธอในทุกด้าน สอนเธอชีวิตในสนามรบ ฝึกการต่อสู้ และอยู่กับไวโอลีตจนช่วงเวลาสุดท้ายของชีวิตเขา กิลเบิร์ตเป็นคนอ่อนโยน ใส่ใจความรู้สึกของคนอื่น เสียสละและกล้าแสดงความรู้สึกโดยตรงไปตรงมา

3. คลาวเดีย โฮดจิ้นส์ (Claudia Hodgins, クロウディア ホッジンズ) ชายที่เป็นอดีตผู้บัญชาการทหารและเป็นเพื่อนกับกิลเบิร์ต หลังสงครามจบลงเขาได้ก่อตั้ง CH postal company ขึ้นมาเป็นบริษัทไปรษณีย์ เขาเป็นคนที่กิลเบิร์ตฝากให้ดูแลไวโอลีตหากเกิดอะไรขึ้นกับเขา ไวโอลีตจึงมาทำงานในบริษัทของเขา เขาเป็นคนที่ชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีอารมณ์ขัน และจริงจังในการทำงาน

บทที่ 4

วิเคราะห์แอนิเมชันเรื่อง Violet Evergarden (2561)

ในเรื่องแอนิเมชันเรื่อง Violet Evergarden (2561) ปรากฏคำว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ) ทั้งหมด 6 ครั้ง โดยมีดังนี้

1. “愛してる” (ฉันรักเธอ) ครั้งที่ 1

“愛してる” (ฉันรักเธอ) ปรากฏครั้งที่ 1 ในตอนที่ 2 เหตุการณ์คือ มีผู้หญิงคนหนึ่งจ้างให้ไวโอเล็ตเขียนจดหมายตอบรับการเชิญไปเที่ยวเล่นกับผู้ชายคนหนึ่ง ผู้หญิงคนนี้รู้สึกชอบผู้ชายคนนั้นและอยากไปเที่ยวเล่นกับเขาแต่เธอต้องการให้จดหมายตอบกลับไม่ดูเป็นผู้หญิงใจง่าย และเป็นผู้หญิงอ่อนหวาน เนื่องจากผู้ชายคนนั้นเป็นคนมีฐานะดี ไวโอเล็ตเป็นคนเขียนจดหมายให้ผู้หญิงคนนี้เป็นครั้งแรกของไวโอเล็ต เมื่อฟังสิ่งที่ผู้หญิงคนนั้นต้องการให้เขียนลงไปในจดหมาย ทำให้ไวโอเล็ตไม่เข้าใจความซับซ้อนของมนุษย์ เธอจึงเขียนอย่างตรงไปตรงมาว่า “ฉันอ่านจดหมายของคุณแล้ว แต่ตอนนี้ฉันยังไม่รู้สึกอะไรกับคุณเลย และยังไปกว่านั้น คุณยังจริงจังและรักฉันไม่มากพอ ฉันเป็นผู้หญิงซับซ้อนและจริงจัง กรุณาทบทวนอีกครั้ง พร้อมของขวัญและเงินทอง” ทำให้ผู้ชายคนนั้นไม่พอใจผู้หญิงคนนี้เป็นอย่างมาก ผู้หญิงคนนั้นจึงเสียใจและมาต่อว่าไวโอเล็ตว่าเธอเขียนจดหมายได้ไม่ดี และบอกว่าจริง ๆ แล้วเธออยากไปเที่ยวกับผู้ชายคนนั้นมากและเธอก็รักเขา แต่ไวโอเล็ตไม่เข้าใจการสื่อสารที่ไม่ตรงไปตรงมา

มนุษย์มีความซับซ้อนสูงมาก ไม่สื่อสารกันอย่างตรงไปตรงมา และการจะพูดคำว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ) นั้นเป็นคำที่สื่อสารแบบตรง ๆ ไม่ได้ คำนี้เป็นที่มีความหมายอย่างมากสำหรับมนุษย์ เพราะอาจจะเป็นการพูดเพื่อต้องการอะไรบางอย่าง มิได้รู้สึกอย่างที่พูดจริง หรืออาจจะรู้สึกจริง จนยากที่จะต้องพูดออกมาอย่างตรงไปตรงมา ตามหลักจิตวิทยา ความรักที่ผู้หญิงคนนี้มีให้ผู้ชายที่ชวนเธอเที่ยวเล่นเป็นความรักแบบไม่ผูกมัด (Ludus) เนื่องจากเธอเองนั้นก็ยังไม่ได้รับรู้สิ่งที่พร้อมผูกพันทางอารมณ์อย่างลึกซึ้ง เธอมองแต่เพียงเรื่องของภายนอก ภายนอก ฐานทางสังคมและเงินทอง ซึ่งความสัมพันธ์ของทั้งสองคนนี้เป็นความสัมพันธ์แบบคนรู้จัก เนื่องจากทั้งสองคนเพียงแค่นี้เจอหน้ากันและถูกใจกัน แต่ก็ยังรู้จักแบบผิวเผิน ยังไม่ได้มีความสัมพันธ์ลึกซึ้ง

2. “愛してる” (ฉันรักเธอ) ครั้งที่ 2

“愛してる” (ฉันรักเธอ) ปรากฏครั้งที่ 2 ในตอนที่ 4 เหตุการณ์คือไวโอเล็ตได้พบกับไอริสเพื่อนที่ทำงานเป็นออโตเมมโมรี่ดอลล์เหมือนกันกับเธอ ไวโอเล็ตรู้สาเหตุที่ไอริสไม่อยากจะกลับบ้านเกิดของเธอเนื่องจากเธอเคยรวบรวมความกล้าไปสภารักกับผู้ชายคนหนึ่งที่เป็นเพื่อนมาตั้งแต่สมัยเธอยังเป็นเด็ก แต่ผู้ชายคนนั้นกลับตอบกลับว่า “ขอโทษนะ ฉันคิดกับเธอแค่เพื่อนเท่านั้น” จึงทำให้ไอริสอยากหนีจากบ้านเกิดของเธอเพื่อที่จะไม่ต้องเจอหน้าเขาอีกต่อไป

ไอริสได้ทำให้ไวโอเล็ตรู้ว่า การจะบอกว่ารักใครจะสักมันเป็นเรื่องที่ต้องใช้ความกล้าอย่างมาก เพราะถ้าอีกฝ่ายไม่รู้สึกเหมือนกันมันจะทำให้เราอยากหนีไป ตามหลักจิตวิทยา ความรักที่ไอริสมีต่อผู้ชายคนนั้นคือ

ความรักแบบ Liking เนื่องจากเป็นความรู้สึกแอบชอบ รู้สึกดีกับผู้ที่อยู่ใกล้ตัว ซึ่งชายคนนั้นก็ก็เป็นเพื่อนกับเธอมาตั้งแต่สมัยเด็ก เธอจึงมีความผูกพันมานาน ความสัมพันธ์ของทั้งสองคนนี้เป็นความสัมพันธ์แบบลึกซึ้ง เนื่องจากความสัมพันธ์ประเภทนี้มักจะมีอารมณ์เข้ามาเกี่ยวข้องสูงมาก มีการคาดหวังต่อกันสูงมากกว่าปกติ ไอรินเองก็หวังว่าผู้ชายคนนั้นจะชอบเธอเหมือนกัน และทั้งสองคนก็เพื่อนกันมานาน มีความสนิทสนมใกล้ชิด

3. “愛してる” (ฉันรักเธอ) ครั้งที่ 3

“愛してる” (ฉันรักเธอ) ปรากฏครั้งที่ 3 ในตอนที่ 9 ในตอนนี้จะย้อนถึงอดีตของไวโอเล็ต ไวโอเล็ตเป็นเด็กผู้หญิงกำพร้าถูกเลี้ยงในกองทัพและฝึกให้ทหารโดยกิลเบิร์ต ช่วงพักจากสงครามกิลเบิร์ตพาไวโอเล็ตไปอยู่ที่บ้านของเขาและดูแลอยู่ใกล้ชิดกันตลอดเวลา กิลเบิร์ตสอนหนังสือ สอนทักษะการใช้ชีวิตต่าง ๆ ให้กับไวโอเล็ต ไวโอเล็ตเป็นคนที่ไม่มีความมั่นใจเพราะกำพร้ามาตั้งแต่เกิด กิลเบิร์ตจึงตั้งชื่อให้ว่า ไวโอเล็ต เอเวอร์การ์เดน และชื่อเต็มกิลเบิร์ตให้ไวโอเล็ต ไวโอเล็ตชอบเข็มกลัดอันนี้เพราะมีสีเขียวคล้ายกับดวงตาของกิลเบิร์ต ทั้งหมดนี้ทำให้ไวโอเล็ตกับกิลเบิร์ตรู้สึกผูกพันกันอย่างมาก เมื่อถึงเวลาต้องไปทำสงครามต่อกิลเบิร์ตโดนยิงบาดเจ็บสาหัสจนไม่สามารถเคลื่อนไหวท่อนล่างได้ ไวโอเล็ตจึงต้องปกป้องกิลเบิร์ตจนกระทั่งเธอเสียแขนทั้งสองข้าง เมื่อกิลเบิร์ตรู้ว่าตนเองต้องเสียชีวิตที่นี้อย่างแน่นอนจึงได้ส่งเสียกับไวโอเล็ตว่า “เธอต้องมีชีวิตต่อไป จงเป็นอิสระ ฉันรักเธอ จากใจจริงของฉัน ฉันรักเธอ” ไวโอเล็ตไม่เข้าใจในสิ่งที่กิลเบิร์ตพูด จึงถามว่า “รัก” แปลว่าอะไร ในขณะที่กำลังจะเกิดระเบิดตรงที่ทั้งสองคนอยู่ กิลเบิร์ตจึงได้สละชีวิตตัวเองเพื่อผลักไวโอเล็ตออกไปจากระเบิด กิลเบิร์ตกลายเป็นผู้สูญหายจากสงครามเนื่องจากหาศพไม่เจอ หลังจากไวโอเล็ตรู้ความจริงว่ากิลเบิร์ตสูญหายจากสงครามแล้ว เธอเสียใจเป็นอย่างมาก จนไม่สามารถควบคุมตัวเองได้ เธออยากจะทำตามกิลเบิร์ต เธอไปที่สนามรบเก่าที่กิลเบิร์ตสูญหายแต่ก็ไม่ได้พบอะไร

จากเหตุการณ์นี้สามารถบอกได้ว่า การที่รักใคร่สักคน จะทำให้อยากปกป้องคนคนนั้นให้ได้มากที่สุด แม้แต่ชีวิตก็ยอมให้ได้ และได้รู้ว่าการสูญเสียคนรักไปทำให้เจ็บปวดทรมานขนาดไหน ตามหลักจิตวิทยา ความรักที่กิลเบิร์ตมีต่อไวโอเล็ตนั้นเป็นความรักรูปแบบ Companionate love คือรักและผูกพัน เนื่องจากไวโอเล็ตกับกิลเบิร์ตได้ใช้ชีวิตอยู่ด้วยกัน และเป็นความรักที่ก่อตัวอย่างช้า ๆ เป็นความรักที่มีความทรงจำมากมายเข้ามาเกี่ยวข้อง และความรักของกิลเบิร์ตที่มีต่อไวโอเล็ตยังเป็นความรักแบบเสียสละ (Agape) เนื่องจากกิลเบิร์ตมีความห่วงใย ใส่ใจ ให้ความช่วยเหลือ ที่สำคัญยอมสละแม้กระทั่งชีวิตของตนเองเพื่อปกป้องไวโอเล็ต ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างกิลเบิร์ตและไวโอเล็ตเป็นความสัมพันธ์ระดับลึกซึ้ง เนื่องจากทั้งสองคนได้เรียนรู้มาด้วยกัน รู้จักกันมานาน ใกล้ชิดกัน มีความผูกพันสูงมาก และความสัมพันธ์ของสองคนนี้มีอารมณ์มาเกี่ยวข้องเยอะมาก

4. “愛してる” (ฉันรักเธอ) ครั้งที่ 4

“愛してる” (ฉันรักเธอ) ปรากฏครั้งที่ 4 ในตอนที่ 10 ไวโอเล็ตได้พบกับคลาร่าและแอนลูกสาวของคลาร่า คลาร่าป่วยหนักและกำลังจะเสียชีวิตลงในไม่ช้า เธอจึงจ้างให้ไวโอเล็ตเขียนจดหมาย จดหมายที่เธอเขียนคือจดหมายสุขสันต์วันเกิดของแอนทั้งหมดทุกปีจนแอนอายุถึง 50 ปี ปีละฉบับ เนื่องจากคลาร่ารู้ว่าไม่สามารถอยู่ดูแลแอนได้อีกต่อไป เธอจึงตั้งใจเขียนจดหมายนี้ขึ้นมา แต่แอนไม่รู้ว่าเขียนหมายอะไร ในขณะที่

เขียนจดหมายคลาร่าก็แสดงอาการเจ็บปวดร่างกาย ไอ หดแรง แต่เธอยยายามเขียนต่อให้เสร็จ แอนลูกสาวของเธอรับไม่ได้ต้องการให้เธอหยุดเขียน แอนพูดกับคลาร่าว่าจดหมายที่เขียนสำคัญกว่าเธอ ทำไมจึงเขียนอย่างเดียวไม่ยอมใช้เวลาด้วยกันกับแอน คลาร่าจึงบอกว่า แอนคือคนที่สำคัญที่สุดไม่มีใครที่เธอจะรักได้เท่าแอนอีกแล้ว แต่ยังไม่ได้บอกว่าเขียนจดหมายให้ใคร แอนโกรธและวิ่งหนีไป คลาร่าจึงเขียนจดหมายจนเสร็จเมื่อเหตุการณ์นี้ผ่านไป ในวันเกิดของแอนปีถัดไปแอนก็ได้รับจดหมายจากแม่ของตนเอง ซึ่งขณะนี้คลาร่าได้เสียชีวิตลงแล้ว ทำให้เธอเข้าใจทุกอย่าง และร้องไห้ออกมาอย่างสุดซึ้ง

เหตุการณ์นี้ทำให้ไวโอเล็ตได้เข้าใจแล้วว่า การที่เรารักใครสักคนเราก็อยากจะอยู่ดูแลเขาให้ได้ยาวนานที่สุด แม้ว่าตัวเองจะจากไปแล้วแต่ความรักที่ยังมีให้ก็ยังไม่จางหายไป เจอจึงเริ่มเข้าใจมากขึ้นว่าทำไมเธอยังคงคิดถึงและยังอยากอยู่กับกิลเบิร์ตที่เสียชีวิตไปตั้งนานแล้ว ความรักที่คลาร่ามีให้แอนคือความรักที่แม่มีต่อลูกตามหลักจิตวิทยาคือความรักแบบ Companionate love คือรักและผูกพัน เนื่องจากคลาร่าเป็นแม่ของแอน คลาร่าคอยเลี้ยงดู ดูแลตั้งแต่คลาร่ายังเป็นเด็กทารก รู้จักกับแอนมานาน จึงเกิดความผูกพัน ใกล้ชิดกัน และความรักที่มีให้ต่อแอนก็เป็นความรักที่บริสุทธิ์ไม่จำเป็นต้องมีกามารมณ์มาเกี่ยวข้อง ส่วนความสัมพันธ์ของคลาร่ากับแอน เป็นความสัมพันธ์ระดับลึกซึ้ง เนื่องจากคลาร่าและแอนเป็นแม่ลูกกัน ที่อยู่ด้วยกันมาตั้งแต่แอนเกิดมีความผูกพัน ใกล้ชิดกัน การใช้ต้องใช้เวลาร่วมกัน และทั้งสองก็แสดงความรักและเป็นห่วงกันตลอด แอนเองก็ห่วงแม่ที่ป่วยจึงอย่างให้เลิกเขียนจดหมาย คลาร่าก็เป็นห่วงแอนที่จะไม่มีเธออยู่ดูแลไปจนเธอโตจึงเขียนจดหมายให้เพื่อให้แอนยังรู้ว่าคลาร่าจะรักและดูแลเธอตลอดไป

5. “愛してる” (ฉันรักเธอ) ครั้งที่ 5

“愛してる” (ฉันรักเธอ) ปรากฏครั้งที่ 5 ในตอนที่ 11 ไวโอเล็ตเดินทางไปเขียนจดหมายให้กับเอต่าน ทหารที่ประจำการอยู่ในที่ที่เกิดการก่อการร้ายเกิดขึ้นทำให้เอต่านเสี่ยงที่จะเสียชีวิตได้ตลอดเวลา ไวโอเล็ตกำลังเดินทางไปหาเอต่านแต่ในระหว่างทางพบเอต่านโดนยิงและกำลังจะเสียชีวิต เอต่านจึงขอให้เธอรับเขียนจดหมายถึงมาเรีย มาเรียคือผู้หญิงที่มาสารภาพรักกับเขา และเขาก็รู้สึกเช่นเดียวกับเธอ แต่เขายังมิได้เป็นคู่รักกันเพราะเขาต้องมาเป็นทหารก่อน เขาก็มาเรียรู้จักกันตั้งแต่ยังเป็นเด็ก เติบโตมาพร้อมกันเหมือนกับมาเรียเป็นน้องสาวของเขา ถึงเวลาเขียนจดหมายเอต่านพูดว่า “มาเรียเธอเป็นอย่างไรบ้าง จำตอนสารภาพความในใจกับฉันได้ไหม ตอนนั้นฉันมีความสุขมากจริง ๆ มาเรีย ฉันอยากกลับบ้านไปอยู่เคียงข้างเธอ ฉันยังไม่อยากตาย รอฉันก่อนนะ” เมื่อเขียนจดหมายเสร็จ เขาก็นึกถึงมาเรียและพิมพ์มาก่อนเสียชีวิตว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ) แล้วเขาก็เสียชีวิต หลังจากนั้นจดหมายไปส่งให้มาเรียเธอก็เสียใจเป็นอย่างมาก ร้องไห้ และเธอก็ขอบคุณไวโอเล็ตที่นำจดหมายมาส่งให้เธอ

เหตุการณ์นี้ทำให้เธอนึกถึงตัวเองเพราะมันเหมือนกันเหตุการณ์ที่เธอได้พบเจอเหมือนกัน ตอนนี้เธอเข้าใจความรู้สึกของกิลเบิร์ตแล้วว่าทำไมเขาถึงพูดคำว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ) กับเธอเป็นคำสุดท้ายก่อนจะไม่ได้เจอกันอีก ทำให้ไวโอเล็ตเข้าใจว่า คำว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ) เป็นคำที่ทรงพลังและมีความหมายลึกซึ้งเป็นอย่างมาก เพราะในวาระสุดท้ายของชีวิตของคนคนหนึ่ง คำสุดท้ายที่เขาเลือกพูดยังเป็นคำนี้ ตามหลักจิตวิทยาแล้ว ความรักที่เอต่านมีให้มาเรียเป็นความรักแบบ Romantic love เป็นความรักที่เกิด

จากการใกล้ชิดสนิทสนม มีความหลงใหลในร่างกายเกิดขึ้น คือเอตานอยากที่จะจูบกับมาเรีย ส่วนความสัมพันธ์ของทั้งสองคนนี้เป็นความสัมพันธ์ระดับลึกซึ้ง เนื่องจากรู้จักกันมานาน และได้สนิทสนมใกล้ชิดกัน มีอารมณ์เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์นี้สูง ทั้งมีความสุขตอนได้รู้ว่าต่างฝ่ายต่างรักกัน และเสียใจที่จะไม่ได้อยู่ด้วยกัน

6. “愛してる” (ฉันรักเธอ) ครั้งที่ 6

“愛してる” (ฉันรักเธอ) ครั้งที่ 6 ปรากฏในตอนที่ 13 แม่ของกิลเบิร์ตต้องการจะพบไวโอเล็ต ไวโอเล็ตจึงเดินทางไปหาที่บ้านของเธอ แล้วก็ได้พูดถึงเรื่องกิลเบิร์ต เพราะทั้งคู่ก็ยังคิดถึงและรักกิลเบิร์ตอยู่ แม่ของกิลเบิร์ตรู้ว่าไวโอเล็ตรู้สึกผิดกับการหายสาบสูญของกิลเบิร์ต แม่ของกิลเบิร์ตจึงบอกกับเธอว่า “มันไม่ใช่ความผิดของเธอ เธอไม่ต้องแบกรับความรู้สึกผิดนั้นไว้หรอก” แม่ของกิลเบิร์ตเองยังคงรอคอยการกลับมาของกิลเบิร์ตอยู่ และบอกไวโอเล็ตว่า “ลูกชายของฉันยังอยู่ในหัวใจของเราล่ะ เพราะฉันจะไม่มีวันลืมเขา แม้ฉันจะเจ็บปวดเหลือเกิน ฉันก็ยังรักเขาในใจเสมอ เพราะแม่แต่ตอนนี้ ฉันก็ยังรักเขา” หลังจากได้ฟังไวโอเล็ตก็ร้องไห้ออกมา เมื่อพูดคุยกับแม่ของกิลเบิร์ตเสร็จ ไวโอเล็ตเดินทางกลับบ้าน เธอเขียนจดหมายของตัวเองฉบับแรกเพื่อแสดงความรู้สึกของเธอออกมา ไวโอเล็ตเขียนว่า “ถึงผู้พันกิลเบิร์ต ที่รัก ผู้พันเป็นอย่างไรบ้างคะ ฉันหวังว่าคงสบายดีนะคะ ตอนนี้อยู่ที่ไหนคะ ฉันหวังว่าคงไม่เครียดนักนะคะ ฤดูใบไม้ผลิ ฤดูร้อน ฤดูใบไม้ร่วง และฤดูหนาว หลายฤดูหมุนเวียนเปลี่ยนผ่าน แต่ฉันยังคงรอคอยการกลับมาของผู้พัน ในตอนแรก ฉันยังไม่เข้าใจ ฉันยังไม่เข้าใจความรู้สึกของผู้พัน แต่ฉันเริ่มรู้จักอารมณ์ความรู้สึกจากชีวิตใหม่ที่ผู้พันมอบให้ฉัน ผ่านการเขียนจดหมายให้คนมากมาย ผ่านผู้คนที่ฉันพบเจอ ฉันยังคงเชื่อว่าผู้พันยังมีชีวิตอยู่ที่ไหนสักแห่ง เพราะฉันฉันจึงใช้ชีวิตของฉันต่อไป ฉันอาจไม่รู้ว่ามีอะไรคอยอยู่บ้าง แต่ฉันก็จะยังมีชีวิตต่อไป และถ้าหากเรามีโอกาสพบกันอีก นี่คือนี่ที่ฉันอยากจะบอกผู้พันค่ะ ตอนนี้นั้นฉันเข้าใจแล้วว่า ฉันรักเธอ หมายความว่าอย่างไร”

ในตอนนี้ไวโอเล็ตกำลังเขียนจดหมาย เธอก็นึกถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ และความรู้สึกของผู้คนมากมายที่ช่วยทำให้เธอเข้าใจคำว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ) เธอได้รู้แล้วว่า การจะรู้จักคำว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ) ต้องอาศัยการเรียนรู้ และทำความเข้าใจความรู้สึกของตนเอง การจะรักใครสักคนเป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลาและค่อย ๆ เรียนรู้กันไป ส่วนความรักที่แม่กิลเบิร์ตมีให้ต่อกิลเบิร์ตนั้น ตามหลักจิตวิทยาคือความรักแบบ Companionate love คือรักและผูกพัน เนื่องจาก เขาได้อยู่ใกล้ชิดกัน และมีความผูกพันมาตั้งแต่กิลเบิร์ตเกิดขึ้นมา คอยห่วงใย เลี้ยงดูจนเติบโต เป็นความรักที่เกิดขึ้นมาอย่างเป็นเวลานาน ยากที่จะลืมได้ลง ต่อให้ไม่พบเจอกับกิลเบิร์ตแต่ความรักที่มีให้ก็ไม่ได้จางหายไป ส่วนความสัมพันธ์ของแม่กิลเบิร์ตกับกิลเบิร์ตเป็นความสัมพันธ์แบบลึกซึ้ง เนื่องจากทั้งสองคนมีความผูกพัน และอยู่ด้วยกันมาตลอด แม้แต่กิลเบิร์ตจะหายสาบสูญไปแต่แม่ของกิลเบิร์ตก็ยังคงรู้สึกรักกิลเบิร์ตอยู่ตลอดเสมอมา ถึงแม้จะยังคงเสียใจและเจ็บปวดใจที่กิลเบิร์ตไม่อยู่ด้วยแล้วก็ตาม

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแอนิเมชัน การสื่อสารของมนุษย์ จิตวิทยาด้านความรัก พฤติกรรมการแสดงออกของมนุษย์ รูปแบบความสัมพันธ์ของมนุษย์ และนำมาวิเคราะห์ผ่านแอนิเมชันเรื่อง Violet Evergarden (2561) ทำให้ได้ทราบว่าคำว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ) ในเรื่อง Violet Evergarden (2561) มีความหมายหลายความหมายในหลายมุมมองของตัวละคร คำพูดที่ตัวละครในเรื่องใช้สื่อสารเป็นคำพูดเดียวกัน แต่สามารถให้ความรู้สึกที่แตกต่างกัน และคนที่พูดสามารถเป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์แตกต่างกันได้

“愛してる” (ฉันรักเธอ) เป็นได้ทั้งคำที่แสดงความรู้สึกห่วงใย หวังดี คิดถึง ความรู้สึกทางกามารมณ์ หรือแม้กระทั่งไม่รู้สึกรังไรเลย แสดงให้เห็นถึงความหลากหลายความสัมพันธ์ของมนุษย์ในการใช้คำว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ) ทั้งคู่รัก คนที่แอบชอบ แม่ – ลูก คนที่เพิ่งรู้จักกัน ทำให้ผู้วิจัยได้พบความสัมพันธ์ที่แตกต่างยอมให้ความหมายของคำว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ) แตกต่างกันไป

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาด้านความรัก พฤติกรรมการแสดงออกของมนุษย์ และรูปแบบความสัมพันธ์ของมนุษย์ในหอสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร เขตพระราชวังสนามจันทร์มีจำนวนน้อยจึงทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้อาจไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยรับชมแอนิเมชันเรื่องนี้ผ่านเว็บไซต์ที่ไม่สามารถนำภาพในแอนิเมชันออกมาได้เนื่องจากเป็นนโยบายของเว็บไซต์นั้น จึงทำให้วิจัยเล่มนี้ไม่มีรูปภาพประกอบ และถ้ามีผู้สนใจจะศึกษาต่อในแอนิเมชันเรื่อง Violet Evergarden (2561) อาจศึกษาต่อในประเด็นเรื่องของการพัฒนาการของตัวละครได้

บรรณานุกรม

- กันยา สุวรรณแสง. (2532). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น (1997) จำกัด.
- ข้าวเมวยักษ์. (2564). *Violet Evergarden อนิเมะที่ต้องห้ามพลาดจากสตูดิโอผู้ไม่ยอมแพ้ต่อเปลวเพลิง*. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2565 จาก <https://www.plotter.in.th/?p=23632>
- ข้าวเมวยักษ์. (2564). *ประวัติของแอนิเมชันญี่ปุ่น ไว้ใน Anime First Time รวมเรื่องราว “ครั้งแรก !” ของวงการอนิเมะญี่ปุ่น*. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2565 จาก <https://www.plotter.in.th/?p=23820>
- ครูชัย. (ม.ป.ป). *ตัดต่อวิดีโอกับครูชัย*. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2565 จาก <https://sites.google.com/site/ch888as/prapheth-khxng-xae-ni-me-chan>
- ครูบ้านนอก. (2551). *พฤติกรรมมนุษย์ Human Behavior*. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2565 จาก <https://www.kroobannok.com/2172>
- ชуда จิตพิทักษ์. (2525). *พฤติกรรมศาสตร์เบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : สารมวลชน.
- ไชย ณ พล. (2538). *จิตวิทยาแห่งความรัก หลักการเลือกคู่ การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและการอยู่คนเดียวอย่างล้ำค่า*. ม.ป.ท : พลัสเพรส.
- ทิพาวรรณ บุณณสิน, ฝนฟ้า ปราโมช ณ อยุธยา, ฐิติมณฑล สัทธินทรีย์, วาณี อุดมศร. (2558). *นิยามรัก2015*. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2565 จาก https://www.chiangmaihealth.go.th/cmpho_web/document/160105145197859219.pdf
- นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. (2542). *การสื่อสารรณรงค์เชิงยุทธศาสตร์เพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมมนุษย์เน้นการเจาะจงกลุ่ม*. เชียงใหม่ : สำนักพิมพ์ไร่เขียว.
- บัญชา เพ็ชรบุรี. (ม.ป.ป). *การสร้างงานแอนิเมชัน*. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2565 จาก <https://sites.google.com/site/krukengflash/hnwy-kar-reiyn-ru-thi-1/khwam-hmay-khxng-animation>
- ประมวญ ดิคคินสัน. (2512). *ความรักตามความหมายทางจิตวิทยา*. ขอนแก่น : ศิริภัณฑ์.
- ปิยกุล เลาว์ณีย์ศิริ. (2530). *การผลิตสิ่งพิมพ์ประเภทภาพยนตร์*. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช

- ผาสุก ปาประโคน. (2544). ผลการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มแบบมาราธอนโดยใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบ เกสตัลทที่มีผลต่อการพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภาทิษฐ์ ตรีสกุล, วิภาณี แม้นอินทร์,เรวดี ไวยวาสนา. (2563). *หลักนิเทศศาสตร์*. สืบค้นเมื่อวันที่ 17ตุลาคม 2565 จาก https://elcca.ssr.u.ac.th/rewadee_wa/pluginfile.php/195/mod_resource/content/1.pdf
- มัลลิกา คณานุรักษ์. (2546). *จิตวิทยาการสื่อสารของมนุษย์*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ : นานมีบุคส์ พับลิเคชันส์.
- ฤกษ์ชัย คุณูปการและคณะ. (2545). *พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน*. พิษณุโลก : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ลิขิต กาญจนารัตน์. (2525). *พื้นฐานพฤติกรรมมนุษย์*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิทยากร เชียงกุล. (2539). *ความรักในทัศนะใหม่*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.
- วิธิตา. (ม.ป.ป). *animation คืออะไร?*. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2565 จาก <https://vithita.com/animation101/>
- วิรัช อภิรัตน์กุล. (2546). *การประชาสัมพันธ์ฉบับสมบูรณ์ (ปรับปรุงเพิ่มเติมใหม่)*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. (2544). *สื่อสารกับการเมือง*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ประสิทธิ์ภักดิ์ แอนด์ พริ้นติ้ง.
- สุรศักดิ์ หลาบมาลา. (2523). *จิตวิทยาการปรับตัว*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- สุวิชัย ชื่นชม. (2558). *แนวคิดเรื่องความรักของสตีเวน ไส บาบ*. สืบค้นเมื่อวันที่ 17ตุลาคม 2565 จาก https://archive.lib.cmu.ac.th/full/T/2556/phil40456sc_ch1.pdf
- เสรีวงศ์ มณฑา. (2553). *เอกสารประกอบการสอน ทฤษฎีการโน้มน้าวใจกับการนำไปประยุกต์ใช้ในงานประชาสัมพันธ์ใน E-learning* สืบค้นเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2565 จาก <http://elearning.aru.ac.th/3033601/ser02/tp13/linkfile/print5.html>
- อาภรณ์ รัชไช. (2560). *พฤติกรรม (Behavior)*. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2565 จาก <https://www.scimath.org/lesson-biology/item/7001-behavior-7001>

Angkana saenkhati. (2564). มาทำความรู้จักกับประเภทของแอนิเมชันกัน!. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2565 จาก <https://goterrestrial.com/2021/08/11/animation-types/>

Baanaor. (ม.ป.ป). *Public relation*. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2565 จาก <https://baanaor.weebly.com/36273609365636233618360736373656-4.html>

Davito, J.A. (2000). *Human communication*. (8th ed). New York : Longman.

Novabizz. (2548). *ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล*. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2565 จาก <https://www.novabizz.com/NovaAce/Relationship/Interpersonal.html>

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล นายคงกฤษ โพธิ์แฉล้ม
วัน เดือน ปีเกิด 28 สิงหาคม 2543
ที่อยู่ 256/2 หมู่ 12 ตำบลหนองหญ้าไซ อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี 72240
เบอร์โทรศัพท์ 0614287318
ประวัติการศึกษา สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย
สุพรรณบุรี
สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะอักษรศาสตร์ สาขาเอเชียศึกษา ภาาษา
เวียดนาม จากมหาวิทยาลัยศิลปากร เขตพระราชวังสนามจันทร์

แบบโอนลิขสิทธิ์สารนิพนธ์
เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ข้าพเจ้า	นายคงกฤษ โภธิแจล้ม
นักศึกษาชั้นปีที่ 4	วิชาเอเชียศึกษา ภาษาเวียดนาม
สารนิพนธ์	การศึกษาความหมายของคำว่า “愛してる” (ฉันรักเธอ) ผ่าน แอนิเมชันเรื่อง Violet Evergarden (2561)
ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มุจรินทร์ อธิพิงษ์
ที่อยู่	256/2 หมู่ 12 ตำบลหนองหญ้าไซ อำเภอนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี 72240
เบอร์โทรศัพท์	0614287318

ลิขสิทธิ์ของสารนิพนธ์อันเป็นผลมาจากการศึกษาเล่าเรียนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรระดับปริญญาบัณฑิต ข้าพเจ้ายินดีโอนลิขสิทธิ์ตามมาตรา 17 วรรค 2 แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์พ.ศ. 2537 เป็นของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีกำหนดตลอดอายุการคุ้มครองลิขสิทธิ์

ลงนามผู้โอน.....

(นายคงกฤษ โภธิแจล้ม)

ลงนามผู้รับโอน.....

วันที่.....เดือน.....ปี.....